

VOL. XXVII — No. 56.

TEL. SOUTH Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday) LIEPOS (July) 28 D., 1942 M.

TEL. SOUTH Boston 2680

FIVE CENTS

Jung. Valstybių Lakūnai
Dalyvavo Europos
Puolimuose

Londonas, liepos 27 — Šeštadienio naktį Anglijos ir Amerikos lakūnai puolė Vokietijos geležinkelio ir pristatymo centrą, miestą Duisburg. Daug namų sugriovė ir daug jų padegė. Vienas iš septynių Amerikos kovotojų lėktuvų negrižo. Tai buvo pirmas Amerikos lakūnų oficialis dalyvavimas Vokietijos puolimuose.

Sakoma, kad Duisburgo puolime dalyvavo tarp 280 ir 300 lėktuvų, iš kurių 14 bombierių ir vienas kovotojas negrižo. Numetė daugiau kaip 50 bombų, sveriančių po 4000 svarų. Tos bombos tiek pajėgingos, kad viena nušluoja visą bloką namų.

Anglijos lakūnai jau tris kartus bombardavo Duisburgą.

Be to, Anglijos karo jėgos nušovė devynius Vokietijos nacių lėktuvus.

Gandhi Įspėja Japoniją

Bombay, Indija, liepos 27 — Mohandas K. Gandhi, indų vadovas, atviru laišku žurnale "Harijan", įspėja japonus, kad jie nebandytų veržtis į Indiją. Jis pareiškia, kad indusai visa galybė priešins japonų įsiveržimui. Gandhi pasmerkė Japonijos publikaciją ant Kinijos.

Jung. Valstybių Sekretorius Hull
Kalbėjo Apie Pasaulio Santvarką

Washington, D. C., liepos 27 — Jung. Valstybių sekretorius Cordell Hull pereiną ketvirtadienio vakarą kalbėjo per radio apie karą, taiką ir pasaulio santvarką po šio karo.

Sekretorius Hull kalba buvo atpasakota vienuoliu kitų kalbų ne tik Amerikai, bet ir kitoms pasaulio šalims.

Jung. Valstybės ir kitos suvienytos tautos pirmiausia turi laimėti karą. Todėl visi geros valios žmonės kviečiami dėti visas pastangas ir aukotis karą laimėti.

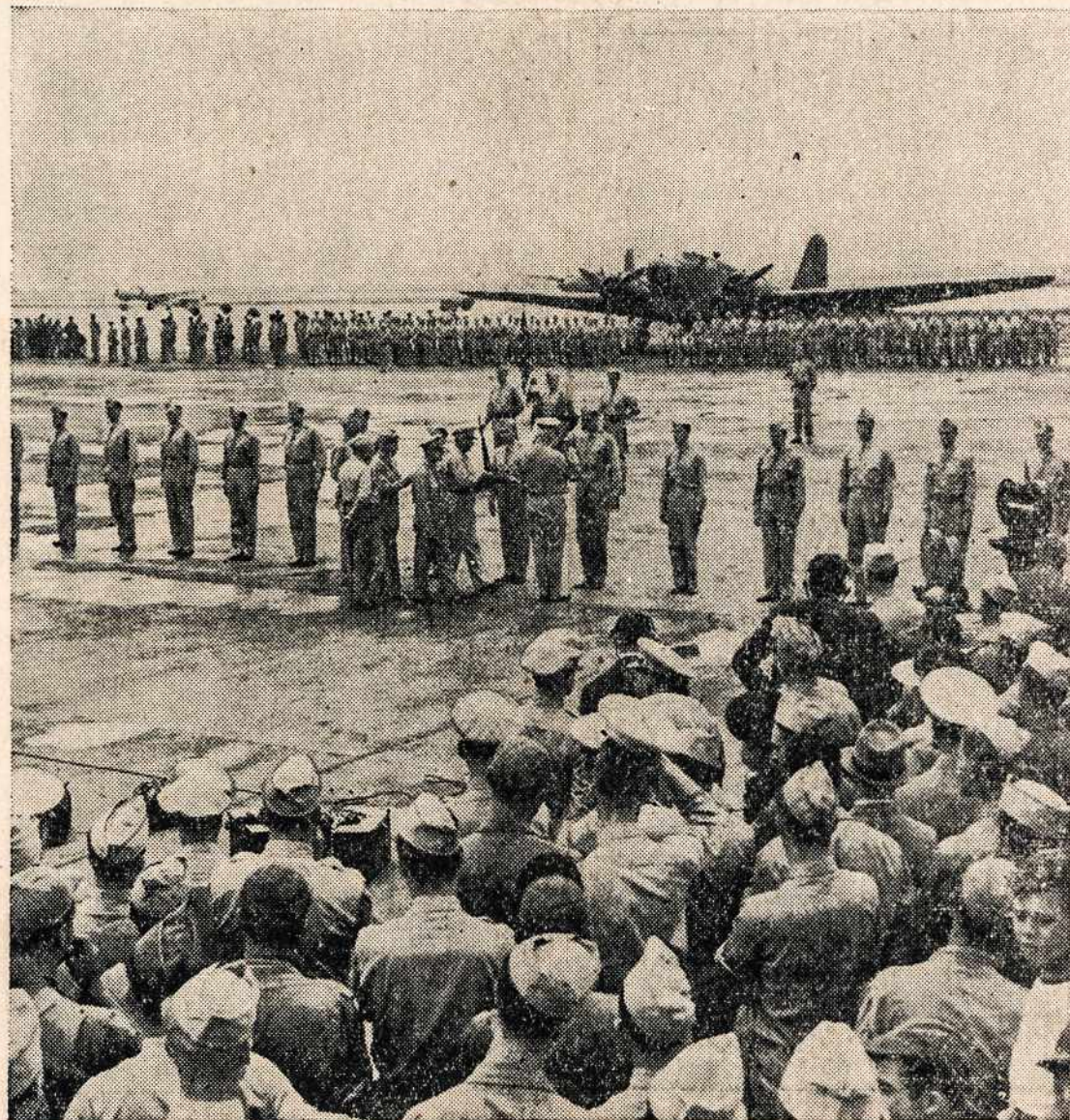
Sekretorius Hull už šį karą kaltina Ašį, kuri užsimojus pavergti visą pasaulį. Laimėjus karą, Amerika ir sąjunginės tautos turės dėti visas pastangas įgyvendinti pasaulį taiką ir ramybę. Apie pokarinę santvarką sekretorius Hull kalbėjo labai įdomiai. Jis pareiškė, kad taiką ir gerovę užtikrinti turės būti sudarytas koks nors tarptautinis mechanizmas. Nesusipratimus išlyginti turės būti įsteigtas tarptautinis teismas. Turės būti sudaryta kokia nors tarptautinė policija, išlaikanti taiką tarp tautų ir šalių.

Po karo turės būti atstatytos per karą išgriautos visos pasaulio dalys. Kai viešoji tvarka bus atstatyta, kiekviena tauta turės bendrai darbuotis gražinti žmonėms pilną laisvę ir krikščionišką moralumą pastatyti ant stipraus pamato.

Jung. Valstybės Turi Ginti
Indiją, Sako Cripps

Londonas, liepos 27 — Stafford Cripps, kurio misija pereiną pavasarį į Indiją nepavyko, smarkiai kritikavo Mohandas K. Gandhi's reikalavimą, kad Anglija tuojau ištrauktų savo valdžią iš Indijos. Jis pareiškė, kad tokia indų akcija neturėtų būti leidžiama trukdyti Sąjunga Tautų veiksmus dėl pergalės Rytuose.

Sir Stafford Cripps įspėja nuo pavojaus ir ragina Ameriką, kaip ir Angliją, kurios turi ginti Indiją ir vesti karą prieš Japoniją.



TOKIO bombarduotojai - lakūnai grįžę į Jung. Valstybes, Bolling Field, Washington, D. C., aerodrome išrikiuoti priima garbės kryžius (Distinguished Flying Crosses). Jiems vadovavo Brig. Gen. Jimmy Doolittle.

Priešinasi Algų "Išdymimui"

Washington, D. C., liepos 27 — ADF ir CIO vadinami kreipėsi į prez. Rooseveltą, kad jis uždraustų kainų administratoriui Hendersonui "iššaldyti" darbininkams algas.

PRIEŠAS SULAIKYTAS EGIPTĖ

Iš karo lauko Egipte, liepos 27 — Po kelių susirėmimų pereitose savaitėse turėjo didelių nuostolių, priešas nurimo ir naciai skubotai daro sau apkasus visame karo fronte, 75 mylios į vakarus nuo Alexandria.

Per pastarąsias 38 valandas tik retkarčiais įvyko artilerijų susirėmimai. Tačiau Britanijos ir Amerikos lakūnai nedavė priešui ramybės. Be sustojimo jų lakūnai bombardavo maršalo Romellio jūros ir oro bazes.

Cairo komunikatas sako, kad Jung. Valstybių oro jėgos ir Britanijos bombierių pereiną naktį, perlekę Viduržemio jūrą, puolė Crete ir taipgi kitos jėgos puolė Tobruką. Jung. Valstybių bombierių nušovė Italijos Macchi kovotoją Bengasi trys dienos atgal.

Naktinė sargyba prieš

Kiniečiai Stumia Japonus
Atgal

Chungking, Kinija, liepos 27 — Kiniečių aukštoji komanda praneša, kad kiniečių karo jėgos plačiai puolė japonų pozicijas Kiangsi provincijoje, ir kaip sako, atsiėmė geležinkelio stotį ir keletą kitų punktų Chekiang - Kiangsi apskrityje ir įsiveržė į Yingtang, kuris randasi 75 mylios į pietrytus nuo japonų okupuoto miesto Nanchang.

Kiniečiai padarė didelius nuostolius priešui, kada puolė Kweikį ir jį padegė.

Suomija Nenori Karo

New York, liepos 27 — užtikrintų Suomijai, jog Suomija atsisaukia į sovietų Rusiją josios nedidinant, tai suomiai išsitrauktų iš karo, taip skelbia suomių radio ir spauda.

Suomija įrodo, kad per pastaruosius 6 mėnesius ji nekariauja su Sovietų Rusija, bet tik laikosi užimtose pozicijose ir gina savo žemę.

Kaip žinoma, sovietų Rusija lapkričio 30, 1939 m. įsiveržė į Suomiją. Tik karas Vokietijos su Rusija davė pradžią Suomijai ginti atsiimti savo žemę iš okupantų sovietų. Jeigu Amerikos valdžia

Nuskandino 15 Laivų

Praneša, kad per savaitę Ašies submarinai nuskandino sąjungininkų ir neutralių šalių 15 prekybinių laivų Atlanto vakarinėje vandenyno dalyje.

Hazlewood, Pa. — St. Ann's Katalikų parapija, minėdama Vėlavos Dievą, pirko Karo Bonų už \$1,000.

— 10% Bonams —

Naciai Veržiasi Į Kaukazą

Nuskandino Šimtus Dono Upėje

Rostovas Tebesilaiko

Ankara, Turkija, liepos 27 — Didelė rusų kariuomenė, kuri buvo atsargojama, stovi tarp Don ir Volgos upių pasiruošus ne tik ginti pozicijas, bet ir pulkti priešą. Šis puolimas gali būti istorinis Vokietijos nacių žlugimo, ypač jeigu Alijantai atidarytų antrą frontą vakarinėje Europos dalyje, sako militariai ir diplomatiniai observatoriai.

Sekančios 60 dienos, jie tiki, pasakys ar rusai galės atstumti tą strategiją, pasukdami tą karo srovę alijantų naudai ir priartinti karo užbaigą.

Maskva, liepos 27 — Vokietijos naciai perėjo žemesnę Don upę ir be sustojimo veržiasi į Kaukazą. Taipgi jau įsiveržė giliau į Rostovą. Sovietų artileristai desperatiškai kovoja su naciais ant Don upės pietinio kranto, Tsimlyansk apylinkėse, 120 mylių į rytus nuo Rostovo; numetė tonus sprogs-tančios medžiagos į nacių būrius kitoje Don upės pusėje, bet tas nesulaikė nacių nuo perėjimo upės ir įsistiprinimo kitoje upės pusėje.

Raudonieji suardė devynius pontoninius tiltus, kuriuos naciai buvo nutiesę per Don upę, ir nuskandino šimtus nacių kariuomenių ir daugybę tankų, bet naciai greit užpildė naujais kareiviais.

Sovietų žinios sako, kad Rostovo gatvėse eina kruviniausios kautynės. Sakoma, kad viena maža raudonųjų grupė pėstininkų per vieną dieną prieš-tankinėmis kanuolėmis sunaikino devynius nacių tankus ir užmušė šimtus hitlerininkų.

Novočerkasko apylinkėse taip pat eina smarki kova.

Voronežo fronte, kaip praneša sovietų žinios, raudonieji per savaitę sunaikino 299 nacių lėktuvus, kaip tuo pačiu laiku prarado 137 savo lėktuvus. Sakoma, kad raudonieji Voronežo fronte atsiima daugiau žemės iš nacių.

(Londone Britų militariai observatoriai sako, kad "kaip pasirodo, vokiečiai traukia artyn Stalingrado).

Vokietijos žinios tvirtina, kad nacių karo jėgos perėjo Don upę į rytus ir į pietus nuo Rostovo. Nacių lėktuvai jau pasiekę Volgos pakraščius ir padegė du rusų tankerius, plaukiančius upe.

60,000 ŽMONIŲ REIKALAUJA
ANTROJO FRONTO

Londonas, liepos 27 — Trafalgar kryžkelėje prie Nelsono stovylos vakar įvyko masinis susirinkimas antrojo fronto Europoje reikalui. Dalyvavo tarp 50,000 ir 60,000 žmonių. Kalbėtojai išsiskyrė triukšmingus aplodismentus. Buvo įrodinėjama, kad jeigu naciai laimėtų karą Rusijoje, tai vakarams būtų didesnis pavojus, nes naciai turėtų laisvas rankas vakaruose.

Susirinkimas pradėtas "Internacionalu". Daugiausia dalyvavo jauni vyrukai ir moterys, kurie platinė brošiūras ir lapelius, kuriuose buvo nurodinėjama, kodėl turėtų būti atidarytas antras frontas Vakarinėje Europoje, tik sabotazuoja ir pasitarnauja priešui.

Civiliai gyventojai ne apie antrąjį frontą turėtų kalbėti, bet apie vieningumą ir našumą karo darbuose. Amerikos piliečiai turi pasitikėti savo Prezidentui.

Naciai Veža Daug Karo Medžiagos Į Bulgariją

Ankara, Turkija, liepos 27 — Iš Turkijos praneša, kad Vokietijos naciai daug karo medžiagos: tankų, lėktuvų, bombų ir kitokios medžiagos veža per Jugoslaviją į Bulgariją.

Prisibijoma, kad naciai ir jų talkininkai nepuolė Turkijos ir Sirijos, nors kol kas to neįpramatom.

Lietuva Vokiečių Okupacijoje

Naciai Dar Labiau Apsunkina Ūkininkus

• "Deutsche Zeitung im Ostland" (IV. 24) rašo, kad Estijoje buvo sušaukti estų apskrinių viršininkai, valsčių seniūnai ir agronomai, Vokiečių generalinis komisaras Lietzmann išsitaręs: "Gyventojų pasitikėjimas savo administracija ir vokiečių vyriausybę turi būti ne tik išlaikytas, bet ir toliau augti. Juo daugiau savaičių ir mėnesių praeina nuo bolševikinio teroro galo, tuo labiau tie pasibaisėtinai laikai užsimiršta ir tuo labiau personaliniai atskirų žmonių interesai vėl išky-la pirmą vietą". Tuo tarpu pirmoje vietoje turi būti karo reikalai. Svarbiausias uždavinys esąs galimai daugiau gaminti, kad "užtikrinus estų gyventojams, kas reikalinga jų gyvenimui", bet ir "frontui turi būti pristatoma kasdien galimai daugiau maisto produktų". Toliau komisaras, sako, nes "prieš estų tautą aš neturiu paslapčių". Tūkstančiai estų karių stovį Rytų fronte. Komisaras baigė savo kalbą šiais žodžiais: "Likimas mus suvedė krūvon bendram darbui už estų tautos ateitį".

Estų pirmasis krašto direktorius Dr. Mae kalbėjęs, kad dar reikia nugalėti sunkumus, aprūpinant miestus maisto produktais. Ūkio direktorius Dr. Wendt pranešė, kad kiekvienam ūkininkui bus išduodami specialiai pasai, kuriuose bus išrašoma įrašomos prievolės ir teisės. Jau anksčiau tas pats vokiečių laikraštis rašė, kad "reprivatizuojant" žemės ūkį, bus atsižvelgta, ar "sodybos pase" pažymėtos pareigos yra stropiai atliktos.

Taip pat Latvijoje buvo sušaukti agronomai. Latvų generalinis direktorius žemės ūkio reikalams pareiškęs ("Deutsche Zeitung im Ostland" IV. 24),

ĮVAIRŲ SKELBIMAI

South Boston Garage

BROLIAI STRAKAUSKAI, Sav. Automobilistai! Jei jūs norite, kad jūsų karas ilgai lauktų ir greitai būtų, pirkti aliejų ir gasoliną pas mus. Nuvalom purvinius karus ir išgrįsuojame. Tel. SOU 9530 541 Broadway So. Boston, Mass.

DRAUGĖ DARBININKĖ,

platink du syk savaitinį laikraštį

"Darbininką"

Jis yra tikras tavo draugas
Trokšti laimės ir teisybės — skaityk

"DARBININKA"

"Darbininkas" metams kainuoja \$4.00
Pusei metų \$2.00
Imant sykį į savaitę metams \$2.00
Pusei metų \$1.00

Čekius ar money orderius siųskite:

"DARBININKAS"

366 West Broadway, South Boston, Mass.

kad sąžiningai atliktų maisto pristatymo prievolę. Vokiečių komisariato valdininkas paminėjo transporto sunkumus, tačiau "to nepaisant" turi būti pasiektas "kiekvienam atveju ir jokie nukrypimai nebus leidžiami". Sviesto pristatymo prievolė esanti atliekama "gerai", gyvulių — "patenkinamai", bet "blogiau" su kiaušinių pristatymu. Skysto kuro pristatymui traktoriams negalį būti didelių vilčių.

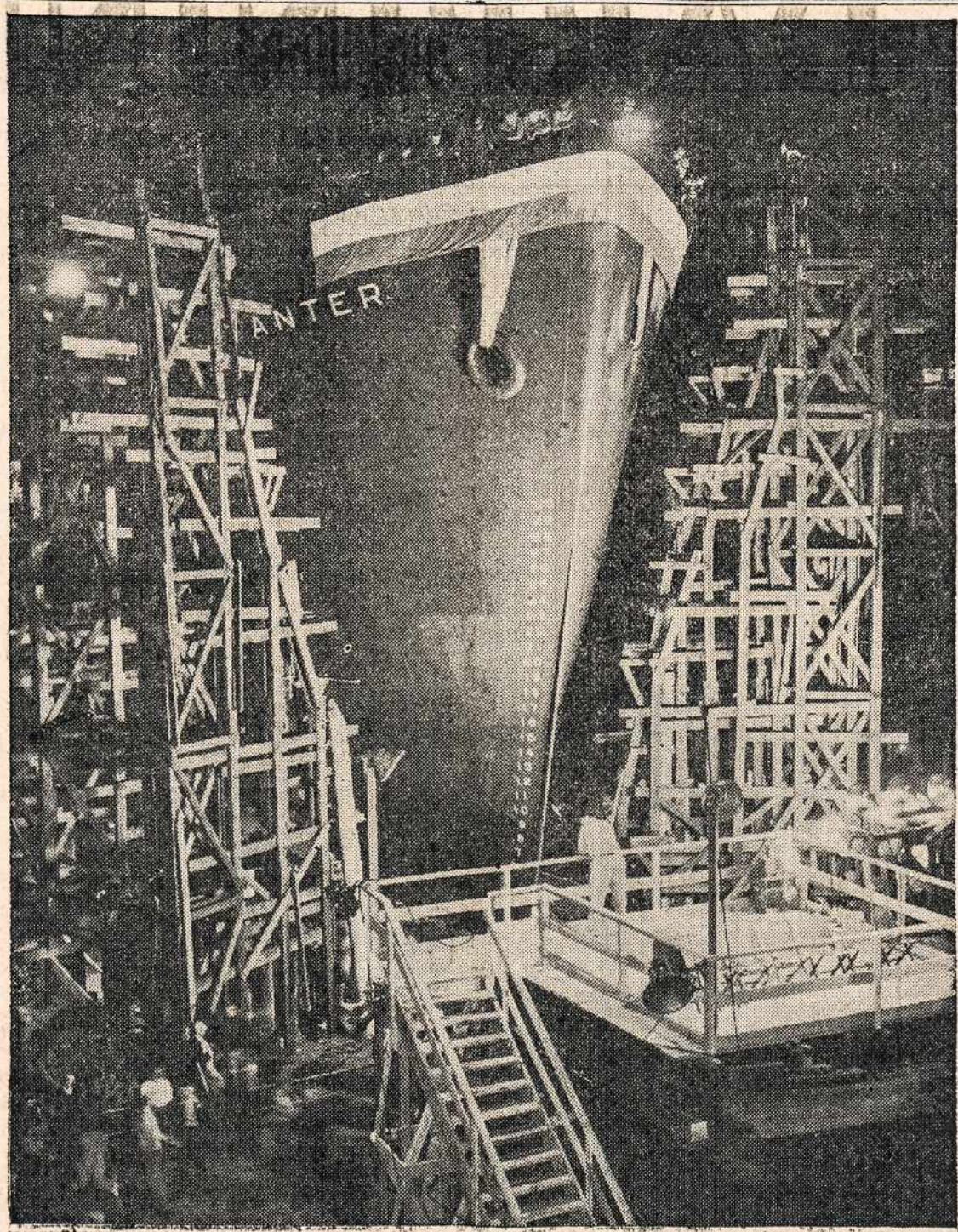
Latvių direktorius išsitarė, kad "esą vilčių" pagerinti ūkininkų aprūpinimą skalbimo priemonėmis ir naginėmis. Būsią "dedama pastangų" aprūpinti ūkininkus geležimi ir kitais pramonės dirbiniais, bet tik "kiek leis karo sąlygos". "Žemės ūkio gamyba reikią išlaikyti bent ligšioliniu mastu".

• "Deutsche Zeitung im Ostland" (IV. 24) aprašinėja, kaip Šiaulių srities vokiečių komisaras lankešis Telšiuose. Jis pareiškė, kad ūkininkijos "didžioji dalis" noriai atlikusi maisto pristatymo prievolę. Tačiau jis "aštriais žodžiais" pabrėžė, kad prieš visus, kurie šią prievolę sabotuotais ir parduvinės produktus mainų ir "juodojoje" prekyboje, bus imtasi "griežčiausių priemonių".

• Savitarpinės Pagalbos Kapno apskrities komitetas patvirtintas tokios sudėties: pirmininkas — Augustauskas Vytaitas, atsargos pulk. leit.; nariai: Vyt. Moras, Kauno apskrities viršininko padėjėjas, kun. Juozas Dagilis, Jonas Sadūnas, Kauno apskrities agronomas, Ant. Petraitis, Kauno apskrities gydytojas, Liudv. Šimonėlis, Pažaislio valsčiaus viršaitis; reikalų vedėjas — Kęstutis Daugirdas, socialinio aprūpinimo vadybos tarnautojas.

• Spaudos žiniomis, iki šiol Vilniuje nubausta 782 žmonės, kurie suvartoję daugiau elektros, nekaip jiems buvo leista. Ir ateityje tokius elektros "aikvotojus" vokiečių teismai griežtai bausia.

• Generalinis komisaras išleido potvarkį, pagal kurį vyrai, gimę tarp 1919 ir 1922 metų, turi užsiregistruoti "pagalbinei tarnybai transporto srityje".



Vidunaktinis laivo paleidimas į vandenį. Tai S. S. Willis Van Devanter, kuris buvo pastatytas per 53 dienas, Terminal Island, Calif. Šioje vietoje pastatyti jau 37 Laisvės laivai.

Skelbia "Nežinia Kur Esančiais"

• Kretingos teismas skelbia šiuos asmenis "nežinia kur esančiais":

Edvardą Vojevodskį, kurio turto esančio Gargždų valsčiuje, Trumpėnų dvare, Saulažolių kaime ir Gargždų miestelyje, globėja skiriama jo žmona Olga Vojevodskienė.

Leoną Ramanauską, kurio turto Palangos valsčiuje, Šventosios kaime globėju paskirtas jo brolis Vaclovas Ramanauskas.

Joną Kentrą, kurio turto Karėnos valsčiuje, Lukaškių vienkienyje, Kretingoje ir Palangoje globėjais paskirti dukterė Bronė Petronaitienė ir žentas Ignas Končius.

Zitą ir Liudą Viršilų, kurių turtui Kretingos valsčiuje, Petrikaičių kaime ir Kretingoje, globėja paskirta Vita Paulavičiūtė.

Aleksandrą ir Emiliją Juodakius, kurių turto Kretingoje globėja paskirta motina ir uošvė Paulina Vaitkienė.

Kazį Adomauską, kurio turto Kretingoje globėju paskirtas brolis Leonas Adomauskas.

Eleną ir Petrą Polikaičius ir Eleną Vilniškaitę - Polikaitienę, kurių turto globėja paskirta Agota Vilniškaitė.

Juožą Andriejauską, kurio turto Kretingoje globėja paskirta sesuo Ona Andriejauskaitė.

Juožą Losinską, kurio turto Šventosios uoste globėju paskirtas jo brolis Zigmąs Losinskas.

Zofiją Milienę, kurios turto Kretingoje globėju paskirtas jos brolis Alfonsas Kumponas.

Rokiškio teismas "nežinia kur esančiais" skelbia:

Raupį Joną, kurio turto Vyžuonėlių kaime, Juodupės valsčiuje, globėjais paskirti Guzinė Ursulė ir Gužas Adomas.

Kepalą Petrą, kurio turto Kalvių kaime, Kamajų valsčiuje, Rokiškio apskrityje, globėju paskirtas Kepalas Jonas gyv. Vilniaus mieste.

Reginą ir Juožą Šukius, kurių turto Rokiškio mieste globėjais paskirti: Romualdas Dronseika ir Anastazija Dibregienė, gyv. Rokiškyje, ir Sukytė Karolina, gyv. Alytaus mieste.

Genovaitę Bjeliūniene - Stokytę, kurios turto Audronių kaime, Obelių vals., Rokiškio apskr., globėja paskirta Izabelė Stokienė, gyv. Obeliuose.

Lionginą Putrinską, kurio turto Vilkių kaime, Panemunio valsč., globėja paskirta jo sesuo Putrinskaitė - Klimienė Stefanija.

Antaną ir Kamilę Ščiukus, kurių turto Rokiškio mieste globėjais paskirti Jadvyga Ščiukaitė - Peseckienė, Kaune, ir Adolfas Ščiukas, Rokiškyje.

Vilkaviškio teismas pripažino "nežinia kur esančių" Viktorą, Prano sūnų, Gražulį, kurio turtui Lobiškių kaime, Vilkaviškio valsč., globėja paskirta jo žmona Ona Gražulienė.

Alytaus teismas skelbia "nežinia kur esančiais":

Vladą Kazlauską, kurio turto Pošnios kaime, Miroslavo valsčiuje, globėju paskirtas Viktoras Kazlauskas, gyv. Alytuje.

Stasę Bakūnaitę - Čepienę ir Kazį Čepą, kurių turto Rimėnų ir Korliškių kaimuose globėja paskirta Salomėja Bakūnienė, Kaune.

Veroniką ir Feliksą Navikus, kurių turto Dusmenų girininkijoje, Onušio valsč., Trakų apskr., globėju paskirtas Aleksandras Sukevičius, Alytuje.

Antaną Saulevičių, kurio turto globėja paskirta Ona Saulevičiūtė - Kaupinienė, gyv. Nemunaičio miestelyje, Alovės valsčiuje.

Radviliškio teismas skelbia "nežinia kur esančiomis" Mariją Skipitytę - Garbačiauskienę ir Stanislavą Skipitytę, kurių turto Kalpokų vienkienyje, Šiaulėnų valsč., Šiaulių apskr., globėju paskirtas Leonas Garbačas, Šiauliuose.

Kauno teismas skelbia "nežinia kur esančiais" Pranę Grinkevičienę ir Juozą Grinkevičių, kurių turto Kaune globėja paskirta Antanina Kairiūnienė.

Utenos teismas skelbia "nežinia kur esančiais":

žinia kur esančiais":

Bronių Putrį ir Oną Putrimienę, kurių turto globėjais paskirti Veronika Putrimaitė - Šinkūnienė, gyv. Tauragnų valsčiuje, ir Jonas Jakštonis, gyv. Vyžuonų valsč.

Kazį, Konstantino sūnų, Katiną, kurio turto globėjais paskirti Emilija Lėlinė, Birutė Katinienė ir Antanas Katinas.

Mykolą Urbonavičių, kurio turto globėja paskirta jo žmona Ksavera Urbanavičienė.

Feliciją Lukaševičiūtę, kurios turto globėju paskirtas Zenonas Lėlinas.

Kazimierą Žulį, kurio turto globėja paskirta Teofilė Žulytė - Deveikienė.

Petrą Oželį, kurio turto globėju paskirta jo žmona Justina Oželienė, Utenoje.

• "Deutsche Zeitung im Ostland" (V. 13) aprašinėja, kaip Rygoje esantieji olandų nacionalistų partijos nariai šventė tos partijos vado Musserto 48 metų amžiaus sukaktuves. Iš idėto paveikslų matyti, kad paminėjime dalyvavo keli šimtai žmonių, kaip laikraštis sako, ūkininkų. Kažkoks olandas kalbėjęs apie uždavinius čia — Rytuose. Kokie yra šie olandų nacionalistų "uždaviniai" nieko daugiau neaiškinama, taip pat nepateikta jokių duomenų, ką jie olandai veikia Rytuose.

Tenka prisiminti, kad anksčiau patys vokiečių laikraščiai rašė, jog olandų nacionalistai naudojami ūkiams vadovauti okupuotose Rytų Europos kraštuose.

• "Kauener Zeitung" įspėja, kad ateityje už nelegalę prekybą Lietuvos gyventojai nebebusi daugiau baudžiami pinigineis bausmėmis. Už tokią prekybą busi baudžiama kalėjimu, nes ligšiolinės bausmės savo tikslo nepasiekusios.

TIKĖKITE, AR NE...

• Tikėkite, ar ne... Pasaulio užmirsti tolimoj šiaurės asigalio snieguotoj Alaskoj gyventojai irgi padarė griežtus pasiruošimus apsaugai nuo galimo oro bombardierų užpuolimo. Jie, kai tik po Pearl Harbor pikto ir klastingo japonų užpuolimo, tuojuos padarė susirinkimą ir nutarę pastatyti iš sniego slėptuves, kuriose galima būtų laikyti šunis ir rogtes ir reikale patiems sulysti. Tuojuos pareikalavo, kad kunigas daugias pamaldoms neskambintų varpais, o varpus skambinti tik kaip alarmą nuo besartinančio pavojaus. Kartą esą eskimiečiai buvę dideliame išgasty, kai šiaurės šviesioji pašvaistė atsimušė ant dangaus. Tasyk jie buvo tikrame išgasty ir manė, kad japonai atskrido su bomberiais ir išstakys jų sniege paskendusias lūšnas. Šakoma, atsarga gėdos nedarė, bet dažnai bereikalingas išgastis iš šalies stebint atrodo lyg ir bereikalinga baimė. Vienok eskimiečiai sakosi "safety first".

• Tikėkite, ar ne... Vėliausios žinios skelbia, kad dabartiniu laiku šalyje steigiamas daug dirbtuvių, kurios džiovina kiaušinius. Džiovinti kiaušiniai i miltų formą esą trijų rūšių — tik baltimai, tik tryniai ir mėsūs. Sakoma, kad labai praktiška ir gana paranku ir mažai sveria. Pavyzdžiui iš 52 svarų kiaušinių juos sudžiovinus sugrįžta tik aštuoni svarai miltelių. O skonis iš miltelių gamintų kiaušinių valgymui nesikeičia. Sakoma, kad moterims virtuvėje labai parankus dalykas gamintis ką jos tik nori. Žinoma, gali gaminti valgius ir vyrai...

• Tikėkite, ar ne, bet per sekmadienio vieną dieną įvyko i vairių nuotikių. Pavyzdžiui, Revere madyklių pamaryj pražuvo per 50 vaikų. Išties visą naktį Valstybės Policija buvo "būsy" ieškodama anų vaikų ir juos suradus pristatinėdama jų tėvams. —Patėmyta, kad Cambridge jaunoji porėlė nuvyko ir parvyko moterystės ryšio gauti gatvėkariu. Didžioji spauda tą faktą atžymėjo, kaip patriotišką mostą, nes tai esą taupymas gaso ir padangų. —

• Tikėkite, ar ne... Vyčių Seimas jau visai arti ir iš visų Dėdes Samo kolonijų vytukai ir vytukės labai stropiai ruošiasi atvykti i Bostoną Vyčių seimo

Norvegijos Bažnyčia Nutraukė Ryšius Su Quislingo Valdžia

Stockholm, Švedija, liepos 27 — Šiomis dienomis Norvegijos Bažnyčios vadai turėjo slaptą susirinkimą Osloj, kur nutarė nutraukti visus ryšius su dabartine Quislingo valdžia, ir ne tik nutraukti ryšius, bet, jeigu bus reikalinga, išeiti griežtai prieš ją.

Vyskupai išleido raštą, kuris buvo skaitomas visose bažnyčiose. Tame rašte aiškiai pasakoma, kad valdžia nesiskaito su kanonais ir principais. Taipgi nurodo, kaip Quislingo valdžia persekioja tikinčiuosius ir jų dvysisiškis, net versdami išduoti išpažinties paslaptis.

Pirk Defense Bonds ir Stamps! Remk šios šalies apsigynimą!

metu. Iš kaikiurių kolonijų sužinota, kad merginos ypač susirūpinusios su savo garderoba. Norėtų žinoti smulkmeniška parengimų programą, kad prisitaikius su įvairiais apsirengimais. Tikrai džiugu, kad lietuvaitės tokios rūpestingos. O gal čia bus užmesta magiškoji meškerė... Juk praeities šeimai daug ko pasako... Komitetai duokite smulkmeniškus parengimų aprašymus.

• Tikėkite, ar ne, bet dabartiniu laiku pasiekta GASO taupymo bene aukščiausias laipsnis. Štai Bostono Poste įtalpintas pirmadienio, liepos 27 d., paveikslas, kuris parodo, kad didžiuliam ir labai "busy" Turnpike per mylią matosi vos vienas automobilis ir kitas beriedintis vežimas ir tas arklio traukiamas. Sakoma, kad pereito sekmadienio judėjimas visuose keliuose buvo nukritęs tarp 75 ir 90 nuošimčių.

• Tikėkite, ar ne, bet įeina i madą Bostono Metropolioj išrašyti skelbimus su "NO". Pavyzdžiui: "No Sugar", (tas jau perėjo), "No Gas", "No Beef". Pastarasis pranešimas bene bus įdomiausias, nes jis paliečia dienos būtinybės maistą. Valstybės mėsos pristatytojai mušė telegramą i Washingtoną, kad tą reikala skubiai patvarkyti, nes esą "in Middle West" yra perpildyti sandėliai tos rūšies mėsa.

DUOKIME JIEMS

L-50



L-50 tai yra numeris, naujai įvestas Karo Produkcijos Įstatymo, liečiantis telefonų medžiagų varžymą. Reikia, kad varis, aliuminum, guma, plienas ir kitokie materialai, reikalingi telefono aptarnavimui, yra siunčiamų užjūrin. Jie yra nemaloniai sutinkami, nes jie ateina kaip karo laivai, aeriplanai, granatos, tankai ir bombos.

KĄ TAI L-50 REISKIA TELEFONU VARTOTOJAMS?

Šis įstatymas gali jus paliekti keliais atvejais... Gali jis sudaryti jums neparankumų, bet mes neprašome jus, kad darytumėte kas nereikalinga arba kas nepadėtų padaryti gyvenimą skurdų, nepakenčiamu tai grupei, kuri yra viršui valdžiuojama.

KAIP JUSU TELEFONO AP-TARNAVIMAS

GALI BŪTI PALIESTAS Mes kiekvieną prasome, kad cociškai pasitaikymai būtų kuo trumpiausi, tokiu būdu gali būti išvengta telefonų apribojimas. Gal mums prisels prašyti privacių telefonų vartotojus, pasidalyti telefon linijas su kaimynais, iki karui užsibaigus. Gal mes negalėsime įvesti joms telefonų, jei gyvenime nat e netoli kareivinių, laivyno bazių ar karo industrijų. Bet tas gali atsitikti bile kur. Taigi, jei jūs minėti dalykai įvyktų, atsimink, kad jūs prisidate pagalbėi įstatymui L-50, kuris nuvers Hitlerio, Hirohito ir Benito Mito grotį.

NEW ENGLAND TELEPHONE and TELEGRAPH COMPANY

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$4.00 Amerikoje metams \$4.00
Domestic once per week yearly \$2.00 Vieną kart savaitėje metams \$2.00
Foreign yearly \$5.00 Užsieny metams \$5.00
Foreign once per week yearly \$2.50 Užsieny 1 kart sa-tėj metams \$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTH Boston 2680

Rostovas Ir Stalingradas

Vokiečiai buvo paskelbę, kad Rostovas jau paimtas. Bet mūšiai ten tebeina. Pasirodo, kad paskelbimas buvo perankstyvas. Tačiau sunku tikėtis, kad jis ilgai išsilaikys. Aišku, kad ir Rostovo laukia Sevastopolio likimas. Kad tas miestas labai svarbus, matyt iš to, kaip ryžtingai rusai jį gina savo didumu (turi apie pusę milijono gyventojų) ir ypač savo padėtimi Rostovas vienas iš svarbiausių Sovietų industrijos vietovių. Jis stovi prie Dono upės, netoli Juodųjų marių pakraščio, tad faktinai skaitosi jūros uostu. Jis yra tarsi raktas į Kaukazo aliejų, kurs pristatoma į Rusijos miestus einančius iki Maskvai milžinišku požeminiu vamzdžiu, apie 700 mylių ilgio. Nukirtus tą vamzdį, sovietija netenka aliejaus. Dėlto už Rostovą abi pusi taip atkakliai kovoja. Pereitą rudenį vokiečiai buvo Rostovą paėmę, bet sovietai atgal jį atsiėmė. Puoselėjama vilties, kad ir dabar istorija pasikartos. Dėja, šimet sovietų padėtis pablogėjo. Neteko Sevastopolio ir viso Krymo, tad iš jūrų pusės Rostovas kaip ir neapgintas. Ir iš sausžemio vokiečių puolimas kur kas smarkesnis. Sovietų armija ginasi ryžtingai, bet tur būt jau gerokai pailsusi.

Kita opi vieta tai Stalingradas (buvusis Caricynas). Taip pat didelis miestas (apie 300,000 gyventojų), stovįs ant Volgos, pačioj jos platumoj, kokie 300 mylių atstu nuo Kaspijos jūrių. Stalingradas tuomi garsus, kad ten pastatyta milžiniški prietaisai (traktojai) įvairioms mašinoms dirbti. Tai esąs sovietijos Detroitas. Be to, jis yra centras pirklybos su Kaukazu ir Vidurinėja Azija. Apie Stalingradą jau prasideda Pakaukazės aliejaus laukai. Į šiuos du industrijos centru dabar nukreipti patys smarkiausi vokiečių smūgiai. Naciams skubu tuos miestus paimti. Jei patvykty, tai Ukraina ir Kaukazas būtų nuo Rusijos atkirsti. Pramonės ir maisto atžvilgiu tai būtų neapskaičiuojami nuostoliai.

Rusai kovoja gerai. Naciai to nesitikėjo. Visu įsiutimu jie siekia sovietų armijas sunaikinti. Kol to nepadarys, jie negali girtis pilnai laimėję. Bet antra vertus, jei Rusija netektų pajėgų toliau sekmingai kovoti, tai ir alijantų padėtis būtų labai pablogėjusia. Primitytinai raginama atidaryti Europos frontą. Ar tai įvyks, mes galim tik spėlioti. Karo vadovybė tokių dalykų neskelbia.

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY

For Victory...

Buy UNITED STATES DEFENSE BONDS * STAMPS

Kunigas Apie Pinigus Kalbėjo

DANIEL A. LORD, S. J.

Vertė Bastūnas

Kunigo J. Karaliaus premijuotas vertimas.

Gaila

Prisipažįstu, jog gaila, kad pinigų klausimas ir reikalai turi būti taip glaudžiai surišti su religija, su tikėjimu.

Kaip gerai būtų, jeigu kiekviena bažnyčia, išlaikys per devynerius metus gaidį, kuris sudedas kiaušinių, iš kurio būtų galima išpėrėti aitvaras. Tada klebonas, bent ko prireikus, pasiūnėtų su aitvaru, kuris tuojaus, atnešęs pinigus mestų juos žemėn prie klebono kojų ir atliktas kriukis. Na, tuos pinigus praleidęs, klebonas vėl, be jokių raginimų ar zaunijimų, pasiūnėtų savo aitvarą iš kiemo arba iš trobos lubų ir paaiškintų savo reikalus. Ištikimas aitvaras atneštų jam baldų, žvakių, varpų, altorių, pinigų net į kolektą.

Kaip patogų ir malonų būtų, jeigu per mėšias imtų lyti doleriais, kuriuos visi mes, pilvus atkišę, su visu savo neva įgimtą duos-

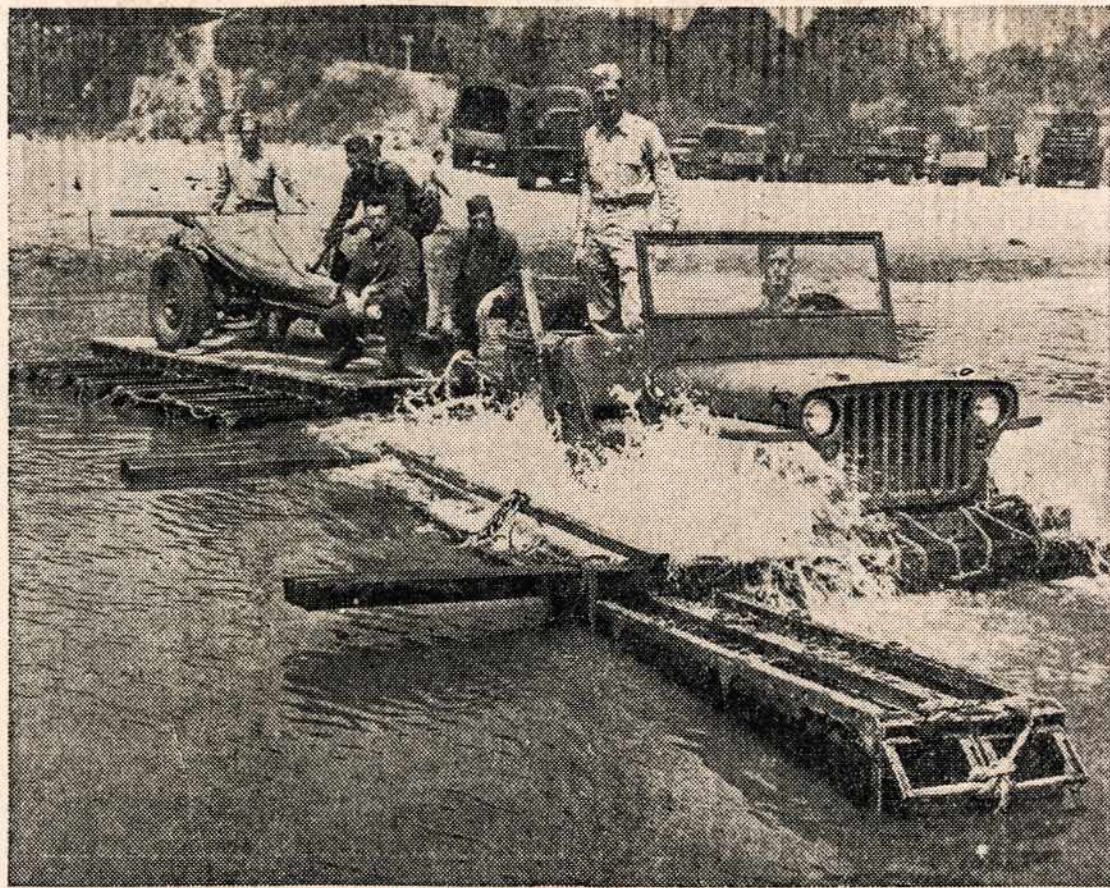
numu didingai ir nuoširdžiai dėtume į pintinę ar dėžutę. Nesineštume jų namon, kad jie kelionėje nesutirtų, kaip kad atsitiko žydams su mana iš dangaus.

Pinigai ant medžių neauga

Tada mes statytume bažnyčias, mokyklas ir prieglaudas visai nesirūpindami apie kolektas, rinkliavas, aukas, bazarus, vakarines, šokių, balių ir kitokių galus, kurie kiekvieną kleboną kamuoja, vikarus, kamendorius vargina ir parapijiečiams ramybės neduoda. Mes pastatydintume ligonbučius ir pavestume juos mūsų to aitvaro globon. Kai tik prireiktų naujų mokyklų, kolegijų, pasirinktume sau gaidį, išlaikytume per devynerius metus, jis sudėtų mums kiaušinių, iš kurio būtų galima išpėrėti aitvaras. Ir atliktas kriukis.

Tai iš tikrųjų graži svajonė. Be galo graži. Kiekvienas klebonas ne kartą buvo tokiose svajonėse paskendęs.

Bet, deja, dar kol kas pinigais nelyja, ir kiek teko girdėti, kišenėje jie nesidaugina, nei ant medžių neauga. Ir dėl paprasto, kas-



Persikėlimui per vandenį mūsų kariai suranda naujus būdus. Štai pririštas automobilis, kurio ratai vandeny sukdamiesi traukia ant tiltelio šarvuotus ir transportus eina sėkmingai prieš vandenį srovę.

SPAUDOS APŽVALGA

Nr. 9 — Redaguojamas Lietuvos Gen. Konsulato
New Yorke, N. Y., 1942 m. liepos 20.

I. Angliškoji Spauda

Vilnius niekuomet nebuves Lietuvos sostine — sako lenkas.

Londone išeinantis savaitraštis "Tablet" gegužės 16 dienos numeryje išdėjo lenkų žurnalisto Stanislaw Mackiewicz straipsnį "Lithuania: an Outpost of Catholic Europe".

Savo pastaboje savaitraštis nurodo, kad šio straipsnio autorius yra lietuvių kilmės lenkas (a Pole of Lithuanian descent), buvęs didelio (great) konservatyvaus laikraščio "Slow" redaktorius Vilniuje.

Straipsnio pradžioje autorius pažymi, kad 1939 m. spalio mėn. Sovietų Sąjunga pareikalavo Lietuvą įsileisti Raudonosios Armijos igulas į savo teritoriją ir mainais gavusi Sovietų okupuotą Lenkijos miestą Vilnių. Po Prancūzijos žlugimo 1940 metais bolševikai okupavo visą Lietuvą ir inkorporavo į Sovietų Sąjungą.

Nors Sovietai ir pravedė žinomos rūšies plebiscitą,

bet jų paduoti skaitmenys negali būti rimtai traktuojami dėl dviejų lietuvių būdo ypatybių. Pirmiausia, jie yra karšti katalikai; antra, jie yra ūkininkų tauta, arba kilę iš ūkininkų, labai prisirišę prie individualinės nuosavybės. Lietuva yra grynai žemės ūkio kraštas, jos ūkininkai yra, palyginti, pasiturintys, todėl pagal Sovietų terminologiją devyniasdešimts nuosimčių gyventojų turi būti laikomi "proletariato priešais", ir "galimi kontrarevoliucionieriai". Bolševikų agitatoriai, kurie karts nuo karto turėjo pasisekimo neturtinguose Baltarusijos ar Lenkijos kaimuose, neišdriso net pasirodyti pasiturinčiuose Lietuvos kaimuose.

Toliau p. Mackiewicz prabėgom pamini, kad Anglijoje, Amerikoje, Šveicarijoje ir prie Šv. Sosto Lietuvos ministrai dar pripažįstami, nors p. Lozoraitis Romoje gyvenęs kaip priboševikai okupavo visą Lietuvą ir inkorporavo į Sovietų Sąjungą. galvą tebeprapažįstą Smetoną.

Šiaip lietuviai tik į ang-

lų - amerikiečių pergale ir ant to bazuoja savo politinės kalkuliacijas.

Lietuvių, lenkų, latvių ir estų teritoriją, kurią vokiečiai užkariavo pradedant 1941 metų birželio mėn., pavadino "Ostland". Kas esą bent kiek apsipazinęs su istorija, tuoju pastebės, kad tai esąs plotas Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos Zigmanto Augusto (Jogailaičio) viešpatavimo laikais (1548 — 1572).

Toliau Mackiewicz nurodo, kad esą vokiečiai favorizuoja lietuvius prieš lenkus. Per pirmąjį Pasaulinį Karą esą vokiečiai Vilniuje ir Kaune spaudę lenkus, bet favorizavę lietuvius. Vokietija buvusi pirmoji, kuri Vilnių, grynai lenkišką miestą, priskyrusi prie etnografinės Lietuvos plotu. Tas pat esą daroma ir dabar. Vokiečiai, girdi, ir dabar esą agituoja lietuvius prieš lenkus ir sako, kad ir jie esą gali save skaityti "valdovų tauta".

Labai savotiškai Mackiewicz nušviečia Vilniaus ginčą, kuris esąs sunkiai suprantamas užsieniečiams. Šitas sunkumas kyla iš terminologinio nesupratimo, būtent, būk tai Vilnius buvęs Lietuvos sostine nuo keturiolikto šimtmečio iki Lenkijos - Lietuvos Respublikos padalinimo aštuonioliktam šimtmečiui. Tas esą ir ve-

da lietuvius reikalauti, kad Vilnius būtų valstybės sostine ir šiandiena. Jo žodžiais tariant: "Faktas esąs, kad Gedimino dinastijos sukurti trylikta, keturioliktam ir penkioliktam šimtmečiui Lietuvos vardu valstybė ir galutinai inkorporuota į Lenkiją 1569 metais, niekuomet nebuvo etnografiniai ar lingvistiniai lietuvių šalis. Gedimino dinastijos Lietuva susidėjo arba iš etnografiniai lietuviškų, arba etnografiškai gudiškų plotų, ir Vilnius niekuomet nepriklausė prie etnografinės Lietuvos. Ir kaip tik priešingai, kada po Gedimino mirties, keturioliktame šimtmečiui, Lietuva buvo padalinta tarp jo dviejų sūnų, Keistučio ir Algirdo, pirmasis gavo lietuvių plotus, o antrasis baltgudžių, Keistutis savo sostinę įkūrė Trakuose, o Algirdas Vilniuje".

Iš to, kad Keistutis savo sostinę padaręs Trakuose, Mackiewicz mėgino išvesti, kad Vilnius niekuomet nebuvo Lietuvos sostine, bet jis "užmiršta" paminėti, kad Trakai nuo Vilniaus yra vos keli kilometrai ir kad Trakai, panašiai kaip ir Vilnius, buvo Lenkijos okupuoti. Jeigu jau Vilnius niekuomet nebuvo etnografinės Lietuvos sostine, tai kodėl patys lenkai 1920 metais iš Lietuvos atplėštą Vilniaus sritį pavadino "Vidurine Lietuva" (Litwa Srodkowa), Pagaliau paties Mackiewicz argumentas, kad Keistutis savo sostinę pasirinko arti prie Vilniaus esančius Trakus kaip tik ir rodo, kad Vilnius visais laikais buvo Lietuvos centras.

Mackiewicz savo straipsnyje sako, kad po susijungimo su Lenkija lietuviai laisva valia priėmę lenkų kalbą, kultūrą ir pradėję jausti lenkišką patriotizmą. Aštuoniolikto šimtmečio gale ir taip pat per visą devynioliktą šimtmetį Kaunas, Vilnius ir Minskas visiems stebėtojams atrodę tiek lenkiškas kiek ir pati Varšava.

Lietuvių valstybė kaip ji egzistavo tarp 1918 ir 1940 metų, anot Mackiewicz, negalinti būti laikoma įpėdine senosios Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos,

nes ji apėmė grynai etnografinės Lietuvos ribas, kurios visuomet, kaip trylikame taip lygiai kaip ir šiandien, teapėmė tiksliai labai mažą dalį Didžiosios Kunigaikštijos teritorijos, į kurią neįėjo net Vilnius. Straipsnį baigdamas Mackiewicz pažymi, kad Vilnius esąs ne tik lenkiškas miestas, bet tai esanti lenkiško patriotizmo šventovė. Maršalas Pilsudskis paliepęs savo širdį palaidoti Vilniaus karo kapinėse. Bet vis tik lenkų-lietuvių ginčas dėl Vilniaus esąs žymiai žemesnės vertės klausimas lyginant su nepriklausomos Lietuvos klausimu.

Kokias tris mažas šalis
Rusija okupavo prieš
dvejus metus?

"The New York Times" sekmaidieninė laida vedamųjų skyriuje. Kiekvieną sekmaidienį duodama dvidešimts vėliausius pasaulio įvykius liečiančių klausimų. Atsakymai būna kitame puslapyje, taip kad savo išsilavinimą benoris patikrinti skaitytojas visumet gali savo atsakymą sulgynti su redakcijos paduotuojų.

Birželio 21 dienos laidoje buvo toks klausimas (Nr. 14): "Kokių trijų mažų kraštų karišką okupaciją Rusija pradėjo prieš dvejus metus pereiną savaitę?"

Kitam puslapyje paduotas toks atsakymas: "Rusija užėmė Estiją, Latviją ir Lietuvą".

Baltijos valstybės buvo pasiturinčios lyginant su Sovietais.

Nesenai Londone išėjusioje knygoje "Borderline Tęsinys 6-tame puslapyje

I Need Your Help!



Pirk Defense Bonds ir Stamps!
Remk šios šalies apsigynimą!

dieninio patogumo negalima šventų Mišių laikyti be namo parapijiečiams ir visiems kitiems šventų Mišių išklausyti norintiems. Ir nežinia dėl kokios ten visai nesuprantamos priežasties, mūsų žmonės nori ir reikalauja, kad jų vaikučiai būtų mokomi gerai ir rūpestingai, tam tikslui parūpintuose kambariuose, rūmuose, o ne kuriame slėnyje ar kur ant kalnelio, ar gatvėje. Net ir ligonis reikalauja pastogės ir bent kokios lovelės.

O prie to nuostabiai nuoseklaus protavimo reikia pridėti, jog ligonbučiai ir visokie kiti rūmai patys, kaip grybai po pavasario lietaus, dygte nedegsta. Tokiems rūmams, tokioms įstaigoms reikalinga, būtinai reikalinga pinigų, pinigų ir dar kartą pinigų. Tuos pinigus reikia kaip nors surinkti. O valdžiai dėl kokių ten priežasčių, nelabai patinka, jeigu žmogus imi pats sau namie darytis banknotas ar pinigus.

Puikūs Statytojai

Tiesą pasakius, mes katalikai čia, Amerikoje garbės vardą užsitarnavome ir esame net ir kitataučių gerbiami, kaip puikūs ir garbūs statytojai.

Kažin ką pasakys ir pamanyt žmonės ke-

letą tūkstančių metų nuo šiandien, kai atkas mūsų civilizacijos laikotarpį ir ras tiek bažnyčių, mokyklų ir visokių kitokių įstaigų vien katalikų, be jokios pašalinės pagalbos pastatytų? Kažin, ar jie nenusistebės tokiu katalikų darbštumu, jų veiklos platumu ir sumanumu? Kažin, ar jie nesistebės mūsų bažnyčių gražumu? Ir kažin, ką jie pamanyt, kai suras, kad mes tas bažnyčias statėme ne tikai didžiuose miestuose, bet ir mažuose miesteliuose ir kaimuose? Jie, iš tikrųjų nusidžiaugę radę beveik visus puikius architektūros stilius, kuriuos visai skirtingų tautų žmonės pastatydino. Jie čia ras puikiai didingų Gotiko stiliaus katedrų ir gražiai kuklių, mažų bažnyčių, ras senosios Romos bazilikų stilių, ras taipgi ir šios mados kuo moderniškiausius stilius. Vienu žodžiu, ras visų amžių, visų tautų visų žmonių aukščiausių idealų, tobuliausių troškimų įsikūnijimą mūsų bažnyčių statyme bei stiliuje.

Garsus Amerikos anglų kalba rašytojas, Sinclair Lewis kartą pastebėjo, jog gražiausi ir puikiausi rūmai, bet kurioje gatvėje, ar kad ir bet kuriame mieste, greičiau greičiau bus katalikų bažnyčia. (Ir tai pastaba iš nekataliko!).

(Bus daugiau)

LIETUVOS TREMTINIŲ SIBIRAN SĄRAŠAS

Žemiau talpiname iš Lietuvos išvežtų gyventojų Sibiran sąrašą, kurį surinko ir sutvarkė Lietuvos Raudonasis Kryžius. Šis sąrašas yra labai svarbus, nes iš jo Amerikoje gyvenanti giminės ar pažįstami galės sužinoti apie savuosius, nuo kurių dabar negauna jokių žinių.

Sąrašas sunumeruotas ir alfabetiškai sudarytas. Pirmiausia paduoda išvežtojo pavardę, vardą, o skliauteliuose tėvo vardą, išvežtojo amžius ir gyvenamoji vieta Lietuvoje.

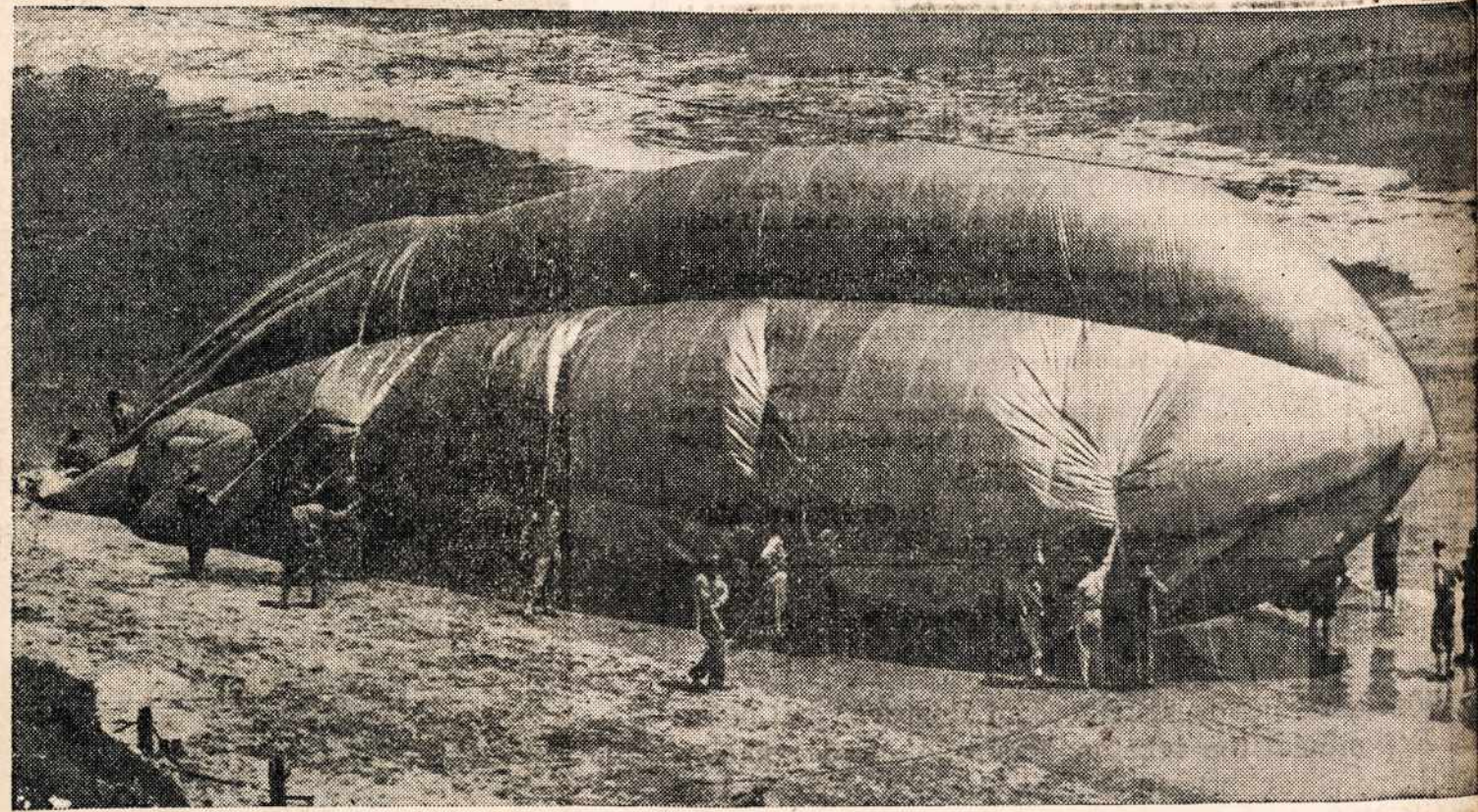
(Tąsa)

4615. Karkala, Kazys (Juozas), 39, sekretorius, g. v. Šaukėnai.
4616. Karkalienė, 30, (su vaikais — 17, 9 ir 7 metų amž.).
4617. Karalius, Erikas, 40, g. v. Kaunas.
4618. Karmanas, Juozas, 57, dailidė, g. v. Vilnius.
4619. Karmanienė, Pranė, 54, g. v. Vilnius.
4620. Karobavičienė, Paulina (Vladas), 69, g. v. Juškoniai, Rozalimas.
4621. Karobavičiūtė, Stasė, 38, šeimininkė.
4622. Karoblis, Antanas (Ignas), 48, policijos viršininkas, g. v. Rimkūnai, Pumpėnai.
4623. Karoblienė, 38, šeimininkė.
4624. Karoblytė, Janina (Antanas), 20, studentė.
4625. Karosas, Juozas (Juozas), gimęs 1903, plomberis, g. v. Kaunas.
4626. Karosienė - Pakalnytė, Karolina (Mikas), gimusi 1915, šeimininkė.
4627. Karosas, Teodoras-Giedrutis (Juozas), gimęs 1939.
4628. Karosienė - Gimbulaitė, Darija (Martynas), 45, ūkininkė, g. v. Vejeliskiai, Anykščiai.
4629. Karosas, Donatas (Klemensas), 13.
4630. Karosas, Jonas (Jurgis), 66, ūkininkas, g. v. Kalveliai, Debeikiai.
4631. Karosienė, Domicelė (Juozas), 50, ūkininkė, g. v. Kalveliai.
4632. Karosas, Vladas (Jonas), 25, ūkininkas.
4633. Karosienė, Antanina (Kostas), 30, ūkininkė.
4634. Karosaitė, Elvira (Vladas), 1 metų amžiaus.
4635. Karnilienė, Elena (Jonas), gimusi 1907, darbininkė, g. v. Šiauliai.

4636. Karpus, Romanas (Jonas), 36, mokytojas, g. v. Polemonas, Kaišėdorys.
4637. Karpuvienė - Laurinavičiūtė, Vanda (Jonas), 31, mokytoja, g. v. Palemonas.
4638. Karpūtė, Nijolė (Romanas), 10.
4639. Karpus, Viktoras (Romanas), 4.
4640. Karpalavičius, Jonas (Jokūbas), 27, samdiny, g. v. Kazlų Rūda.
4641. Karpauskas, Anicetas (Augustinas), 54, g. v. Ž. Kalvarija, Alsėdžiai.
4642. Karpauskienė, Marcelė (Petras), 33.
4643. Karpauskas, Tomas (Anicetas), 6.
4644. Karpauskas, Alfredas (Anicetas), 7.
4645. Karpavičius, Kostas (Antanas), 19, darbininkas, g. v. Šiauliai.
4646. Karpavičius, Viktoras, 40, darbininkas, g. v. Kybartai.
4647. Karpavičienė - Vizbaraitė, Marija (Pranas), gimusi 1899, šeimininkė.
4648. Karpavičiūtė, Zita (Viktoras), gimusi 1934.
4649. Karpavičienė, Anastazija (Vincas), 38, ūkininkė, g. v. Margai, Bartininkai.
4650. Karpavičius, Kazys (Rapolas), 34, ūkininkas, g. v. Malinauska, Vilnius.
4651. Karpavičienė, Rozalija, 32, ūkininkė.
4652. Karpavičiūtė, Marija (Kazys), 11.
4653. Karpavičius, Zbignievas (Kazys), 9.
4654. Karpavičiūtė, Vladė (Kazys), 6.
4655. Karpienė, Marta, 67, ūkininkė, g. v. Linkaičiai, Linkuva.
4656. Karpukienė, Anastazija, gimusi 1898, mokytoja, g. v. Baltininkai, Alytus.
4657. Karpuska, Liugarta, 15.
4658. Karpuska, Mindaugas, 7.
4659. Karpuski, ūkininkas, g. v. Balininkai, Alytus.
4660. Karpovič, Teresė, 35, šeimininkė, g. v. Vilnius.
4661. Kartanas, Juozas (Kazys), 28, samdiny, g. v. Pašėtė, Kėdainiai.
4662. Kartanavičius, Bronius (Mikas), 40, ūkininkas, g. v. Milvydai, Šalčininkai.
4663. Kartasinskienė, Marija (Liudas), 32, ūkininkė, g. v. Gascevičiai, Jasiūnai.
4664. Kartaševs, Zinovijus (Jonas), gimęs 1903, ūkinin-

kas, g. v. Ukmergė.
4665. Kartaševičienė, Ona (Marijus), gimusi 1910, šeimininkė.
4666. Kartaševaitė, Elena (Zinovijus), gimusi 1929, mokinė.
4667. Kartaševs, Mikas (Zinovijus), gimęs 1937.
4668. Kartaševs, Petras (Zinovijus), gimęs 1936.
4669. Kartaševaitė, Zinaida (Zinovijus), gimusi 1933.
4670. Kartaševaitė, Katrina (Zinovijus), gimusi 1932, mokinė, g. v. Ukmergė.
4671. Kartaševaitė, Marija (Zinovijus), gimusi 1930, mokinė.
4672. Kartašovas, Jurgis (Zinovijus), gimęs 1940.
4673. Karvelienė, Adelė (Antanas), 35, ūkininkas, g. v. Vieviržiai, Skiemonys.
4674. Karuža, Petras, ūkininkas, g. v. Gudakiemis, Onuškis.
4675. Karuža, Jonas (Kiriilas), 62, invalidas, g. v. Vilnius.
4676. Karvelis, Jonas (Silvestras), 32, geležinkelietis, g. v. Vievis.
4677. Karvelienė, Regina (Vincas), 26, šeimininkė.
4678. Karvelytė, Ona (Silvestras), 23.
4679. Karvelytė, Irena - Žibutė (Jonas), 4.
4680. Karvelytė, Elvira - Regina (Jonas), 2.
4681. Karvelis, Antanas (Vladas), 40, ūkininkas, g. v. Vieviržiai, Skiemonys.
4682. Karvelytė, Apolonija (Antanas), 14.
4683. Karvelis, Algirdas (Antanas), 7 metų amžiaus, g. v. Vieviržiai, Skiemonys.
4684. Karvelis, Akvilis (Antanas), 5.
4685. Karvelytė, Kazė (Adomas), 45, darbininkė, g. v. Vilnius.
4686. Karvelis, Stasys (Jonas), 31, inžinierius, g. v. Vilnius.
4687. Karvelienė, Uršulė (Motiejus), 35, telegrafistė, g. v. Vilnius.
4688. Karvin - Kuliša, Stasys, gimęs 1893, g. v. Vilnius.
4689. Kasakauskas, Mikas (Zigmas), 26, ūkininkas, g. v. Kiškeliškiai, Siesikai.
4690. Kasakauskienė, Marija (Medardas), 24, ūkininkė.
4691. Kascenskis, Juozas (Kazys), gimęs 1911, karininkas, g. v. Kaunas.
4692. Kasilauskis, Vladas, 55, advokatas, g. v. Žarėnai.
4693. Kasilauskienė, Cabudė, 40, šeimininkė.
4694. Kasilauskis (Vladas), 9 metų amžiaus.
4695. Kasilauskytė (Vladas), 7 metų amžiaus.
4696. Kasmauskas, Stasys (Jonas), 26, vežikas, g. v. Kėdainiai.
4697. Kasperavičienė, Anelė (g. v. Seirijai, Alytus).
4698. Kasperavičiūtė, Juzė (Motiejus), 33, siuvėja, g. v. Alytus.
4699. Kasperavičius, Matas (Jonas), 36, mokytojas, g. v. Smiltynai, Panevėžys.
4700. Kasperavičienė, Ona, 38, mokytoja.
4701. Kasperavičius, Keistutis (Matas), 9.
4702. Kasperavičius, Vaidotas (Matas), 6.
4703. Kasputis, Juozas (Juozas), 40, samdiny, g. v. Virbalis.
4704. Kasteckas, Mykolas (Andrius), 53, gėlininkas, g. v. Ukmergė.
4705. Kastonaitis, Viktoras, 30, samdiny, g. v. Kaunas.
4706. Kastonaitienė - Snieč-

kaitė, Euliolija (Bronius), 30, šeimininkė.
4707. Kostonaitytė, Imutė (Viktoras), 3.
4708. Kašauskas, Stasys, 28, samdiny, g. v. Kretinga.
4709. Kašauskienė, Stasė (Steponas), 23, samdinė.
4710. Kašauskas, Adomas (Jurgis), 40, knygvedis, g. v. Utena.
4711. Kaštalskis, Stasys (Jonas), 38, g. v. Vilnius.
4712. Kašuba, Vincas (Antanas), 42, mokytojas, Marijampolė.
4713. Kašubaitė, Ramutė (Vincas), 8.
4715. Kašuba, Rimantas (Vincas), 5.
4716. Katavičius, Petras (Antanas), 40, ūkininkas, g. v. Užpaliai, Tytuvėnai.
4717. Katelė, Jonas (Antanas), 30, karininkas, g. v. Vilnius.
4718. Katilienė - Pranaitytė, Gailutė (Antanas), 20, studentas, g. v. Kaunas.
4719. Katilienė, Stasė, 75, šeimininkė, g. v. Kaunas.
4720. Kaltinienė - Saltenytė, Anelė (Pranas), gimusi 1898, samdinė, g. v. Kaunas.
4721. Katilius, Izaijas - Emanuelis, gimęs 1929, mokiny.
4722. Katilius, Algimantas (Juozas), gimęs 1926, mokiny.
4723. Katiliūtė, Anelė - Rūta (Juozas), gimusi 1932, mokinė.
4724. Katiliūtė, Teresė - Irena (Juozas), gimusi 1934.
4724. Katinas, Kazys (Kostas), 60, ūkininkė, g. v. Rašė, Utena.
4726. Katinskas, Leonas, 82, g. v. Teneniai, Kvederna.
4727. Katkus, Antanas (Liudas), gimęs 1900, samdiny, g. v. Rotinėnai, Alsėdžiai.
4728. Katkuvienė, Elena, gimusi 1908, šeimininkė.
4729. Katkaitė, Rita (Antanas), gimusi 1936.
4730. Katkevičius, Jonas (Jonas), gimęs 1909, samdiny, g. v. Radviliškis.
4731. Katgevičienė, Monika.
4732. Katkevičiūtė, Laimė (Jonas).
4733. Katkovska, Elena (Zigmas), gimusi 1924, mokinė, g. v. Vilnius.
4734. Kaulakis, Kostas (Juozas), 42, ūkininkas, g. v. Vatušai, Rietavas.
4735. Kaulakis, Juozas (Juozas), 35, g. v. Židikai.
4736. Kaulakis, Mečys (Jeronimas), 34, samdiny, g. v. Silvestrai, Laukuva.
4737. Kaunas, Jonas - Leonas-Keistutis, 31, (Jonas), karininkas, g. v. Vilnius.
4738. Kaunienė - Sidzikauskaitė, Ona (Bernardas), 35, mokytoja, g. v. Kybartai.



Long Beach, Kalifornijoje buvo manyta, kad išplautas japonų submarinas, kai 'lifeguards' ištraukė įkritusį į vandenyną oro baliūną, kuris, matyt, buvo nukritęs.

4739. Kaunaitė, Jura (Jonas), 6.
4740. Kauneckas, Bronius (Domininkas), gimęs 1909, karininkas, g. v. Kaunas.
4741. Kaupienė, Ona (Ignas), 33, šeimininkė, g. v. Kaunatas, Luokė.
4742. Kaupaitė, Danguolė (Stasys), 10, mokinė.
4743. Kaupas, Etas (Stasys), 8 mokiny.
4744. Kaupas, Sigitas (Stasys), 6.
4745. Kaupas, Jonas (Juozas), 26, karys, g. v. Lentvaris.
4746. Kaušys, Petras (Dovydas), 47, technikas, g. v. Biržai.
4747. Kavalčiukas, Pranas, 30, darbininkas, g. v. Kaunas.
4748. Kavalčiukienė, Kazė (Jonas), 30, darbininkė.
4749. Kavalevskis, Julius (Augustinas), 34, ūkininkas, g. v. Adutiškis.
4750. Kavaliauskas, Kazys (Kazys), 30, knygvedis, g. v. Marijampolė.
4751. Kavaliauskas, Pranas (Feliksas), 50, g. v. Raseiniai.
4752. Kavaliauskienė, Kazė, 55, šeimininkė, g. v. Raseiniai.
4753. Kavaliauskas, Pijus (Pranas), 17.
4754. Kavaliauskaitė, Jadvyga (Pranas), 15, mokinė.
4755. Kavaliauskas, Juozas (Simas), 51, ūkininkas, g. v. Vastapai, Alunta.
4756. Kavaliauskienė - Kerytė (Jonas), 41, šeimininkė.
4757. Kavaliauskaitė, Janina (Juozas), 20, ūkininkė.
4758. Kavaliauskas, Stasys (Juozas), 18, ūkininkas.
4759. Kavaliauskaitė, Eugenija (Juozas), 16.
4760. Kavaliauskas, Zigmas, 60, samdiny, g. v. Vilnius.
4761. Kavaliauskienė, Marija, 56, šeimininkė, g. v. Vilnius.
4762. Kavaliūnas, Juozas, 48, ūkininkas, g. v. Visčiakaimis, Vilkaviškis.
4763. Kavaliūnienė, ūkininkė.
4764. Kavaliūnaitė (Juozas).
4765. Kavaliūnas (Juozas).
4766. Kavaliūnas (Juozas).
4767. Kaveckas, Bogdan (Zigmas), 36, advokatas, g. v. Vilnius.
4768. Kaveckienė, Idalia, 35.
4769. Kaveckis, Andrius (Bogdan), 2.
4770. Kazakauskienė, Felicija (Aleksandras), 65, šeimininkė, g. v. Kaunas.
4771. Kazakevičius, Kazys (Balys), gimęs 1908, g. v. Švenčionys.
4772. Kazakevičienė (su vaikais).
4773. Kazakevičius, Stasys (Adomas), 40, darbininkas, g. v. Marijampolė.
4774. Kazakevičius, Kazys (Matas), 41, darbininkas, g. v. Marijampolė.

4775. Kazakevičius, Aleksandras, 55 (su šeima), samdiny, g. v. Sovaičiai, Mažeikiai.
4776. Kazakevičaitė, Viktorija (Otonas), 19, siuvėja, g. v. Vilnius.
4777. Kazalienė, Sofija (Julius), 62, ūkininkė, g. v. Laičiai, Alunta.
4778. Kazela, Vladas (Stasys), 28, ūkininkas.
4779. Kazenas, Petras (Antanas), 78, ūkininkas, g. v. Turgeliai, Vilnius.
4780. Kazenienė, Marija (Augustinas), 53, ūkininkė, g. v. Andriejovas, Trakai.
4781. Kazėnienė, Sofija, 68, ūkininkė, g. v. Prapuntai, Švenčionys.
4782. Kazenas, Antanas (Antanas), 28, darbininkas, g. v. Kaunas.
4783. Kazakevičiūtė, Grasė (Antanas), 26, darbininkė, g. v. Biržai.
4784. Kaziliūnas, Leonas, 40, policininkas, g. v. Vilnius.
4785. Kaziliūnienė, Vitalija, 30, g. v. Vilnius.
4786. Kaziliūnas, Algimantas (Leonas), 8.
4787. Kaziliūnas, Vytautas (Leonas), 1½ metų amžiaus.
4788. Kaziol - Paklevskis, Kazys, 38, (su šeima), ūkininkas, g. v. Vilnius.
4789. Kaziukonaitė, Vanda, 9, g. v. Alytus.
4790. Kazlas, Pranas (Vincas), gimęs 1907, mokytojas, g. v. Panevėžius, Babtai.
4791. Kazlienė - Tatarūnaitė, Juzė, 29, šeimininkė (su 2 vaikais gimusiais kūdikiais).
4792. Kazlaitė, Birutė (Pranas), 6.
4793. Kazlas, Algimantas (Pranas), 4.
4794. Kazlas, Donatas (Pranas), 2.

4795. Kazlauskas, Jokūbas (Arnas), 58, dailidė, g. v. Jonava.
4796. Kazlauskienė, Ilionija, 55, šeimininkė.
4797. Kazlauskas, Viktoras (Pranas), 47, mokytoja.
4798. Kazlauskienė, Jadvyga (Viktoras), 18, mokinė.
4799. Kazlauskaitė, Irena (Viktoras), 16, mokinė.
4800. Kazlauskaitė, Viktorija (Viktoras), 16, mokinė.
4801. Kazlauskas, Mikas, 16, mokiny, g. v. Vilnius.
4802. Kazlauskas, Juozas, 45, mokytojas, g. v. Girininkai, Pakuonis.
4803. Kazlauskas, Julius (Jokūbas), 35, inžinierius, g. v. Biržai.
4804. Kazlauskaitė, Marija (Stasys), gimusi 1905, tarnaitė, g. v. Kaunas.
4805. Kazlauskas, Otonas (Povilas), gimęs 1901, samdiny, g. v. Vilnius.
4806. Kazlauskienė, Ona (Vincas), 64, šeimininkė, g. v. Vilnius.
4807. Kazlauskas, Pranas (Jonas), 31, g. v. Kaunas.
4808. Kazlauskienė, Stefa (Pranas), 28, g. v. Kaunas.
4809. Kazlauskienė, Juzefa, 75, šeimininkė, g. v. Kaunas.
4810. Kazlauskas, Kazys (Antanas), 42, teisių patarėjas, g. v. Kaunas.
4811. Kazlauskas, Teofilus (Silvestras), 55, ūkininkas, g. v. Kalnenai, Telšiai.
4812. Kazlauskas, Juozas (Juozas), 17, pardavėjas, g. v. Marijampolė.
4813. Kazlauskienė, Elena (Petras), 50, slaugė, g. v. Zarasai.
(Bus daugiau)



Nuošaliai nuo karo, karštomis vasaros dienomis, panašiai kaip šios dvi gražuolės, praleidžia prie vandens karštas dienas, tūkstančiai šios šalies gyventojų.

SMAGU MELSTIS
Iš Geros Maldaknygės

"Darbininkas" siūlo šias maldaknyges už labai nupigintą kainą:

"MALDŲ SALTINIS", didelėmis raidėmis, odos apdarais, auksiniais kraštais, 432 puslapiai.....	\$2.50
DIEVAS SU TAVIM, juodi, tikro kolenkoro viršeliai, 192 pusl.	35c.
JEZAU, PAS MANE ATEIKI, juodi, tikros odos ir lankstūs viršeliai; apvalūs kampai	\$1.25
MALDŲ RINKINĖLIS, balti celuloidiniai viršeliai su kabike	\$1.00
MALDŲ RINKINĖLIS, balti celuloidiniai viršeliai su kabike	\$1.50
PULKIM ANT KELIŲ, juodi tikros odos apdarai, 555 pusl.	\$2.75
SVEIKA MARIJA, juodi tikro kolenkoro viršeliai, raudoni kraštai, 384 pusl.	65c.
VYRAI BROLIAI, specialie vyrams maldaknygė, parinktos gražiausios maldos, šilkinė labai plona popiera, juodi kolenkoro viršeliai	\$2.50
GYVOJO ROZANČIAUS PASLAPTYS	20c.
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, 288 pusl. Kaina	\$1.50
ANIOLAS SARGAS, juodi odos apdarai, auksuoti kraštai, 288 puslapiai. Kaina	\$1.50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodi kolenkoro viršeliai, 328 puslapiai. Kaina	65c.

"DARBININKAS"

366 W. Broadway,

So. Boston, Mass.



MEILĖS ŠALTINIS

Veda TT. JĖZUITAI

Kad Drasiai Darytume Gera Ir Vengtume Blogo

(Mėnesinė Intencija)

Jei nematytum, tai netikėtum, kad žmogus galėtų taip greitai išversti ne vien savo kailį, bet ir širdį. Štai vaikas sekmdienio rytą suka bažnyčioje rožančių, skaito maldaknygę, po pietų, klausydamasis, ir begiedas salūne „girtuoklių gadžinkas“. Štai vyras gerų žmonių kompanijoje skundžiasi, kad šiais laikais ištvirkę ir tikėjimo nustoję žmonės. Susitiks tas pats vyrėlis taip vadinamą laisvamani, ir tylės, kaip žemę pardavęs, kai tas ims niekinti tikėjimą, dergti kunigus, ar pasakoti šlykščius juokus. Gal dar net pats primes vieną kitą „riebų“ žodį. Graudenas moterėlė eidama išpažinties apkalbėjusi savo draugės, sukėlusios draugijoje. Vargiai praeina dienele po išpažinties, jau ir perkratinę savo pažįstamųjų ydas su draugėmis susitikusi. Ne viena mergaičių šlykštis matydama savo draugės geriant, rūkant, po smukles landant. Praeina keli mėnesiai, kartais metai, jau ir „geroji“ eina tais pačiais keleliais, kaip jos pasmerktosios draugės. Kas taip greitai išveda žmogų iš doros kelio į visokius šunkelius? Yra daug įvairių priežasčių. Šį kartą noriu iškelti tik vieną. O ji yra viena iš stambiųjų. Tokia stambi, kad šv. Tėvas matė reikalinga užduoti Maldos Apaštalavimui melstis už ją per visą rugpiūčio mėnesį. Kas ji? ŽMONIŲ BAIMĖ.

Taip, daugelis vyrų, moterų, vaikų ir merginų nustoja darę gera ir ima daryti bloga vien dėlto, kad bijo, ką pamans, ką pasakys žmonės.

Ne vienas vaikas, ne viena mergaitė ištvirksta, pameta tikėjimą, kadangi bijo išsiskirti iš kitų. Bijoti kitokiosni už visus. Imkime dar keletą pavyzdžių.

Kaip sunku prikalbinti vyrus eiti dažniau prie šventos Komunijos. Net ir vadinamus geresnius, kurie kas sekmdienį eina bažnyčion. Paklausk jų, kodėl neini? Labai dažnai išgirs atsakant: „Kaip aš eisiu, draugai juoksis. Nenoriu būti davatka laikomas“. Kodėl taip sunku yra privesti išpažinties atšalėlius vyrus ir moters? „Kaip aš eisiu“, sako. „Tiek metų nebuvau, ką sakys pamatę mano draugai?“ Ir laukia, ir neina, nors sąžinė sako reikiant taisyti savo gyvenimą. BIJO, kad draugai nesiuko! Kiek vaikų ir mergaičių ima gerti, landyti po visokius blogo vardo urvus, BJODAMI, kad kiti nepavadintų jų vaikais, ne moderniais, pienburniais. Nori pasirodyti vyras — nusigerk. Nori pasirodyti mergina, nebe vaikas — turėk keletą vaikų, nors dėlto tektų tau suteršti savo skaistybę. Neturėsi vaiko — draugės juoksis. Taigi ir čia, bijoma ištvirkėlių pašaipų, todėl ištvirkaujama. Bijoma bedievių pašaipų, todėl apleidžiami sakramentai, todėl burnojama prieš tikėjimą. O, kiek blogo pridarė tas bijojimas žmonių! Jis priverčia su karveliais burkuoti ir su vilkais staugti!

Ar pagalvoja kada nors tie žmonės, kaip žema ir negarbinga yra paisyti, ką sakys žmonės? Juk tai pavėrdžia žmogų bailiu pataikūnu, veidmainiu! Su dorais nuduoda dorą, su nedorais nedorą. Juk tai atidengia



Dešimtis kaimynų darbuojasi dieną ir naktį, kad suteiktų dirbtiną palaikymą gyvybės Mason Williams, Jay, Okla., kur ligonis serga jau penketas mėnesių. Sakoma, kad pagelba labai sekminga.



Sakoma, kad šis Missouri valstybės ūkininkas ilgai nesiryž prašyti lietaus, nes štai nuo lietaus išsiliejusi upė užliejo jo 60,000 akrių ūkį, padarydama apie \$3,000,000 nuostolių.

šlykščią savimylą. Toks pataikūnas laukia iš visur pagyrimų, šio tokio pelno, ir vengia dėl savo įsitikinimų (jei tokių turi širdies gėlmėse) nors kiek nukentėti. Kaip tas pasakos čigonas, jis bus tokio tikėjimo, kokio nori, kad tik išsisuktų iš kalėjimo už arklio pavogimą. Tai avių natūros žmonės: kur bėga viena, ten bėga ir kitos. Tai vyrai be nugarkaulio. Jie niekada negali pastovėti savo kojose, smunka, drimba, tartum tešla. Iš tokios tešlos kepami ne vien tikėjimo, bet ir tautos išdavikai.

Bet atsiminkime, būdami katalikai,

NEGALIME BŪTI, KAIP VISI!

Mes turime drįsti būti kitoki. Mums reikia visa galva išsikišti iš minios, o ne iš gėdos kuprintis ir toje minioje slapstytis: „Kas tik išpažins mane žmonių akivaizdoje, tą ir aš išpažinsiu savo danguje esančio Tėvo akivaizdoje; o kas manęs išsigins žmonių akivaizdoje, to ir aš išsiginsiu savo danguje esančio Tėvo akivaizdoje“. Šviesa visada išsiskiria iš tamsumos. Katalikai turi būti pasaulio šviesa: „Jūs pasaulio šviesa... Nedegama žiburio ir nededama jo po saiku, bet į žibintuvą, kad šviestų visiems, kurie yra namuose“ (Mt. 5, 14, 15). Krikščionies mintys, žodžiai ir darbai privalo būti geresni už ne katalikų ir kaip tokie pastebimi: „Jei jūsų teisybė nebus pilnesnė už rašto žinovų ir parisiejų, jūs neįeisite į dangaus karalystę“ (Mt. 5, 20). Mums nevalia bijotis ir slapstytis, jei kas norėtų už tiesą mus persekioti: „Palaiminti, kai jums piktžodžiauja ir persekioja jus dėl manęs. Džiaugkitės ir linksmitės, nes jūsų užmokestis gausus danguje“ (Mt. 5, 12). Kadangi pirmieji krikščionys nesigėdijo būti kitokiosni už pagonis, kadangi jie džiaugėsi galį savo galvas paguldyti už mylimą Išganytoją, todėl taip greitai laiku krikščionybė paplito pasaulyje, nors buvo aršiausiai persekiojama. Tokių drąsių katalikų mums reikia ir šiandieną. Bet krikščioniška drąsa yra Dievo dovana. Jos reikia išmelsti. Todėl šv. Tėvas davė Maldos Apaštalavimui intenciją melstis, aukotis ir kentėti per visą rugpiūčio mėnesį, kad darytume gera ir vengtume blogo, nepaisydami, ką manys, ar ką sakys žmonės.

Bet kad mūsų maldos išklaušymas būtų tikresnis, tai paremkime ją darbais.

1. Patys niekada nesišaiptykite iš savo artimo gerų darbų: kad eina dažniau prie sakramentų; kad negeria; kad turi didesnę šeimynėlę ir pan...
2. Matydamas užpultą ir ujamą kataliką, padėk jam apsiginti. Tegu pajunta nėsąs vienas. Guldykite už vienas kitą savo galvas.
3. Pats daryk tai, ką liepia tavo tikėjimas ir sąžinė: ar tave kas girs, ar peiks.
4. Atsimink: mūsų tikėjimas nieko blogo, ko mums tektų gėdytis pasaulio akyse, nemoko. Priešingai, mūsų tikėjimas reikalauja iš mūsų tokio tobulo gyvenimo, kad mes stengdamiesi gyventi pagal jo nurodymus negalime netapti šventi, dieviški.

Kun. J. Kidykas, S. J.

Padidinkime Armiją

Kristaus priešai iš kailio neriasi kuo daugiau naujų narių pritraukti į savo draugijas. Kristaus mokiniai tuo tarpu saldžiai miega. Toks išpūdytas gaunamas žiūrint į mūsų M. Apaštalavimo sąjungą Amerikoje. Nežinau, ar daug parapijų atsirastų, kurios galėtų pasigirti narių prieaugliu. Kai prieš kiek metų prisirašė būrelis moterėlių ir keli vyrai, tai taip dažniausiai ir liko, iki mūsų dienų. Jaunimo ir vaikų niekas nė nebando pritraukti. Yra didžiausia klaida manyti, būk M. A. geras tik moterims. Čia pat Amerikoje, anglų kalbos parapijose M. A. turi daug jaunimo ir vaikų. Dar daugiau jais rūpinamasi Europoje.

Leonas XIII rašė: „Mes norime, kad visi klebonai ir dievobaimingų kongregacijų vedėjai rūpintųsi įvesti ir globoti M. Apaštalavimą savo parapijose ir kongregacijose“.

Benediktas XV: „Mes karštai pavedame M. Apaštalavimą VISIEMS TIKINTIESIEMS BE IŠIMTIES, trokšdami, kad visi pasistengtų prie jo prisidėti“.

Ir kiti Popiežiai ir šimtai vyskupų raginate ragina visus prisidėti prie M. A. Tai, matyti, kad jie laiko M. A. labai reikalingą mūsų Bažnyčiai.

Apie M. A. naudingumą ir gražumą bus visa eilė straipsnelių kituose „Darbininko“ numeriuose. Šį kartą noriu išaiškinti, kokios lengvos ir visiems prieinamos yra M. A. pareigos. Net ir labiausiai darbais apsirovęs žmogus, net ir ligonis ir vaikas gali būti geras M. A. narys, daryti be galo daug gero Bažnyčiai ir pelnytį sau nepaprastai daug malonių.

Kas reikalinga daryti, norint tapti tikru M. A. Nariu?

1. Įrašyti savo vardą ir pavardę į M. A. skyriaus knygas.

2. Kiekvieną rytą paaukoti Dievui savo mintis, žodžius, darbus ir kentėjimus, suvienytus su švenčiausios Jėzaus širdies maldavimais, už M. Apaštalavimo intencijas. Štai ir viskas.

Kaip tai viskas? O kur mėnesinė komunija? kur kasdieninė paslaptis rožančiaus? kur susirinkimai, nario mokesčiai?

Paslaptis rožančiaus yra kalbama tik tų, kurie nori priklausyti prie antrojo M. A. laipsnio. Kas pasitenkina pirmuoju laipsniu, tam gana rytmetinio pasiaukojimo. Mėnesinė ar savaitinė komunija praktikuojama tik trečiojo laipsnio narių, kurie jau ypatingu būdu yra pamylėję švenčiausią Jėzaus širdį, ir nori jai ypatingo malonumo padaryti. Bet pirmo laipsnio nariams gana kalbėti kas rytą savo paaukojimą žodžių, darbų ir kentėjimų.

M. Apaštalavimas nuo savęs neuždeda jokių mokesčių. Jei patys nariai nori, tai gali, laisvai susitartę, susimesti pinigų įvairiems reikalingam, bet čia nėra jokios prievartos. Jei kas nori, jei kas turi laiko, jei kas įdomaujasi dvasiškais dalykais, gali susieiti į mėnesinius susirinkimus. Čia jie išgirs mėnesinės intencijos paaiškinimą ir kitų gerų dalykų. Bet kas į tuos susirinkimus negali, ar nenori eiti, tam nėra jokios pareigos. Jis gali būti geras M. Apaštalavimo pirmojo laipsnio narys, jis gali daryti labai daug gero VIEN TIK ĮSIRAŠYDAMAS Į PIRMĄ M. A. LAIPSNĮ ir kas rytas padarydamas minėtą pasiaukojimą.

Kodėl aš taip labai pabrėžiu, jog daugiau nieko nereikia tik pavardę įrašyti ir rytmetinį pasiaukojimą kalbėti? Todėl, kad patys M. A. įstatai tai pabrėžia. M. A. steigėjai žinojo gerai, kad daugelis žmonių negali, ar bent įsivaizdina negalį kalbėti kas dieną rožančiaus paslapties, ar eiti kas mėnesį prie komunijos. Tai kam reikalauti iš jų to, ko jie mano negalį padaryti? Tas atbaido juos nuo M. A. Reikalaukim pradžioje tik to, ką jie lengvai gali padaryti ir jie darys. O kas negali kas rytą paaukoti Dievui savo minčių, žodžių, darbų ir kentėjimų? Tai gali ir darbininkas, ir profesionalas, ir senas ir jaunas, ir vaikai, kurie jau yra pramokę kalbėti savo rytmetinius poterių. M. Apaštalavimas reikalauja tik to, ką kiekvienas protingas žmogus, net ne katalikas, turėtų daryti kas dieną ir be M. Apaštalavimo raginimo. Taigi pagrindinės pareigos M. A. narių yra labai lengvos. Bet tų pareigų pasėkos, arba vaisiai yra labai dideli. Jei gerbiamieji kunigai ir sesers mokyklose gerai išaiškintų žmonėms, jaunimui ir vaikučiams tą pagrindinį dalyką, tai be jokio abejojimo M. Apaštalavimo armija žymiai padidėtų ir parapijų dvasinis gyvenimas staiga pagerėtų. DIDINKIM M. A. ARMIJĄ.

Kun. J. Kidykas, S. J.

Susidomėjimas Pabaltijo Kraštu

• Visoje Europos spaudoje vis dar reiškiamas didelis susidomėjimas sovietų užsienių reikalų komisaro Molotovo kelione į Londoną ir Vašingtoną bei jo pasirašytas susitarimais. Jeigu Vokietijos ir jos kontroliuojami laikraščiai be jokių rezervų išveda, kad Anglija „pardavė bolševikams Rytų Europos valstybes, jų tarpe ir Pabaltijį“, tai pav., nei šveicarai, nei švedų spauda nėra tokia kategoriška savo tvirtinimuose. Taip pat tenka konstatuoti, kad visa demokratinė Europos valstybių spauda griežtai pasisukę už Pabaltijį, į kurį vis dar kėsina Maskva.

Mes jau pateikėme ištraukas iš Europos laikraščių. Dabar pacituosime dar visą eilę spaudos reikiamų nuomonių.

Luzerno socialdemokratų dienraštis „Freie Inner-schweiz“ analizuoja bolševikų pasižadėjimus, ypač Atlanto Charterį ir Roosevelt „keturias laisves“. Laikraštis dėl to sako: — „Tai leidžia tikėti, kad Sov. Rusija reviduos savo santykius su Suomija ir Pabaltijo valstybėmis“. Toliau laikraštis rašo: — „Pagaliau, egzistuoja Roosevelt ir Churchillio pareiškimai ne tik dėl laisvų gyvybinių Suomijos ir Lenkijos būtinumų, bet ir dėl Pabaltijo valstybių nepriklausomybės“.

„Glärner Volksblatt“ primena, kad Roosevelt vedamoji mintis pokariuiam sutvarkymui reikiama taip: tikėjimo ir žodžio laisvė, laisvė nuo skurdo ir baimės Amerikos Jungtinės Valstybės norinčios išnaikinti visus tironus ir visus „gėdingus smurto režimus“.

„Luzerner Tagblatt“, atpasakojęs bolševikų atsidėjimus dėl teritorijų, rašo: „Čia pirmoje eilėje kyla klausimas dėl tų kraštų, kuriuos Sovietų Rusija įsijungė į Maskvos valdžią savo ekspansijoje į Vakarus prieš vokiečių-rusų karą. Oficiozinis Londono pranešimas duoda suprastai, kad Anglijos pozicija tais klausimais nieku būdu nėra suvaržyta ir kad tie klausimai bus galutinai sutvarkyti taikos derybose“.

„Neue Zürcher Zeitung“ korespondentas rašo, kad Londono įsitikinimu pripažinti Atlanto Charterio, kurias po karo garantuojama tautų laisvė ir saugumas. Anglų ir amerikiečių, o taip pat mažųjų aliantų sluoksniuose esąs reikiamas pasitenkinimas, kad „mažų tautų nepriklausomybė ir laisvas apsisprendimas pripažinti jeigu ne išakmiai, tai bent pagal prasmę“.

BUY
UNITED STATES
DEFENSE
BONDS
AND
STAMPS

Spaudos Apžvalga

Pradžia 3-čiame pusl. Russia" jos autorius N. Foster Anderson, ilgus metus gyvenęs Sovietuose ir Pabaltės valstybėse, tarp kitko mini ir tokį įvykį.

Jis rašo, kad pakelyje iš Vilniaus į Angliją per Sovietų Rusiją jis sustojo Minske. Viešbutyje pasiūlyti padavėję užklauses, kaip dabar esą dalykai Sovietuose. Toji atsakiusi: "O, gana gerai, bet dabar mums tenka atsisakyti maisto, kad pavalgydinti išbadėjusius Pabaltės valstybių žmones, kai jie prašė prie mūsų prisijungti".

Ryšium su tuo pasikalbėjimu autorius nuo savęs rašo: "Aš buvau tik ką išvažiavęs iš tų valstybių ir žinojau tiesiog jas plaukiančias piene ir meduje". Klaidinga nuomonė Sovietuose apie sąlygas Pabaltės valstybėse buvo Sovietų propagandos išdava.

Tendencingos lenkų informacijos apie Lietuvą.

"Poland Fights" birželio 5 dienos numeryje paduoda tariamo pabėgėlio žinių iš Vilniaus. Straipsnyje yra visa eilė netikslumų ir tendencingų nuspallvinimų.

Pavyzdžiui, tame straipsnyje sakoma, kad Vilnius nuo rugsėjo mėn. 1939 m. iki 1941 m. birželio mėnesio buvęs vienintelis lenkų miestas, kuriam nebuvę maisto problemos. Deja, susilaikoma pasakyti, iš kur tas maistas Vilniuje atsirado, kas tą "vienintelį lenkišką miestą be maisto proble-

mos" maitino? Gal Lenkija, gal Sovietai? Informatoriui trūksta drąsos pasakyti, kad Vilniuje maisto problemos nebuvo tik dėl to, kad Lietuva jį aprūpino.

Straipsnyje stengiamasi kad ir dalinai primesti provokacinius veiksmus lietuviams dėl lenkų verbavimo į lenkų kariuomenę Rusijoje ir paskui išdavimo.

Mums nėra viskas žinoma, kas dabar dedasi Lietuvoje, bet iš nesenai pasirodžiusios knygos "Borderline Russia", kurios autorius H. F. Anderson, buvęs lenkų Raud. Kryžiaus įgaliotinis, Lietuvoje gyveno prieš ir po Sovietų okupacijos, gaunasi visai kitas vaizdas. Tas bešališkas liudytojas šiltai žodžiais atsiliepia apie lietuvių lenkų traktavimo atžvilgiu. Jis tvirtina, kad lietuviai iš negalimo padarė galim, pagelbėdami lenkams išvažiuoti iš Lietuvos ir pasiekti sąjungininkus, kad įstotų kariuomenėn.

Be to, juk yra žinoma lenkų Užsienių Reikalų Ministro Zaleskio oficialė padėka Lietuvos vyriausybei už gerą lenkų pabėgėlių traktavimą. Tas mėginimas dabar faktus kitaip nušviesti atrodo nesuprantamas.

Baltijos valstybės ir Sovietai.

"The Nineteenth Century and After", gegužės mėnesio numeryje įdėjo vedamąjį "Baltijos valstybės". Minimas žurnalas yra rimtas ir didelio svorio

Anglijoje. Tame straipsnyje tarp kitko rašoma:

"Susirūpinimas savu saugumu vertė Rusiją aneksuoti Estiją, Latviją, Lietuvą ir Kareliją. Kaip bebūtų rimtai išrodę savu laiku toks samprotavimas, įvykiai įrodė, kad Sovietai suklydo... Suomija išėjo į karą Vokietijos pusėje tikslu atgauti prarastas teritorijas. Kiek tai liečia kitas Baltijos valstybes, vokiečiai lygiai greitai jas užėmė, kaip būtų užėmę, jei Rusija nebūtų jų aneksavusi...

"Nors estai, latviai ir lietuviai yra giliai nusistatę prieš vokiečius, jie negali norėti rusų pergalės dėl to, kad Stalinas savo kalboje Raudonajai Armijai vasario mėn. 23 d. pareiškė, kad Rusija siekia vėl aneksuoti Baltijos teritoriją, kurią ji buvo aneksavusi prieš karą su Vokietija. Teisybė, kad pergalėtoji Rusija negalėtų toleruoti vokiečių tose teritorijose. Bet Stalino kalboje nėra jokios sugestijos, kad tos teritorijos būtų pergalės atveju sugrąžintos jų teisėtiems savininkams...

"Trys Baltijos valstybės niekumet nebuvo kare su Rusija, jų de jure egzistencija kaip nepriklausomų valstybių niekada nebuvo kvestionuojama nei Londone, nei Vašingtone. Kodėl tat Rusija nusistatė prieš kitą Vokietijos ataką. Bet, jeigu Vokietija bus nugalėta, argi ji nebus padaryta bejėgė kitą karą pradėti? Taip kiekvienas mano, bet Stalinas, matomai, nėra įtikintas...

"Jeigu esama bent mažiausios abejonės, tada...

iš naujo Baltijos kraštų aneksavimas yra atsargumo priemonė, nors tai ir prieštarautų Atlanto Čarterio antram punktui. Mažiausia abejonė, kas liečia Britų nusistatymo Vokietijos atžvilgiu, verstų visas nukentėjusias ir dabar po Vokietijos okupaciją esančias tautas pastatyti Britus prieš fait accompli (įvykusį faktą).

"Kaip tie įvykusieji faktai atrodytų, nereikalinga maža išvaizdavimo. Tai reikštų, kad lenkai, čekai, jugoslaviai... pradėtų Vokietiją parceliuoti. Taika... turi padaryti vokiečius, nežiūrint kokią valdymosi formą jie beturėtų, visam laikui bejėgiais eiti į karą... Taika, kariniu atžvilgiu, turi padaryti vokiečius nuolatiniams susilpninti tauta... Ar Vokietija turi būti suskaldyta ar ne, turi palikti atviru klausimu. Vienas sumetimas turi vyrauti visus kitus — reikalas apsidrausti nuo Trečio pasaulinio karo. To galima siekti tik padarius vokiečius bejėgiais karą pradėti...

"Mums atrodo, kad klaidą, kuria grindžiama "The Times" užsienių politika, yra ši: Did. Britanija negali ir nenori dominuoti Europos. Vienintelė alternatyva dominavimui arba izoliacijai yra jėgų balansas. Bet toks jėgų balansas, paremtas Vokietija ir Rusija turi būti labai netikras, jeigu mes neklystame manydami, kad "The Times" tai turėjo omenyje. Be to, jis gali privesti prie Vokietijos - Rusijos visos Europos ir dargi pačios Did. Britanijos dominavimo, nes ne Britų užsienių politikos atsakingų vadovų galioje būtų visada išlaikyti Berlyną ir Maskvą priešingose pusėse ir visada balansuoti vieną didelę galybę prieš kitą.

"Jėgų balansas reikalauja mažųjų valstybių egzistencijos. Jis reikalauja... egzistencijos valstybių zonos nuo Baltijos ligi Egėjo jūrų, ir kad valstybės, įeinančios į šią zoną, karo pasėkoje būtų nepriklausomos, yra gyvybinis dalykas taikos pastovumui Europoje ir, todėl, jėgų balansui Baltijos valstybės.. priklauso šiai zonai.

"Didž. Britanija yra užsiąngavusi išlaisvinti valstybes, kurios yra jos alijantai ir kurios vokiečių okupuotos... Jeigu Anglija pripažintų Rusijos trijų nepriklausomų (Pabaltės) valstybių užkariavimą, valstybių, kurios gyveno drauguose santykiuose su Rusija ir pasirašė su ja nepulimo sutartis — ji vienu plunksnos brūkšniu nustotų didelės dalies to prestižo, kuriuo dabar naudojasi, to prestižo, kuris gali turėti sprendžiamos reikšmės karui laimėti...

"Pripažinti avansu įvykusį faktą, paaukoti principą ir atsisakyti prestižo be jokio reikalo, būtų pirmos rūšies politinis gafas. Tuomi nieko laimėti negalima, o prarasti daug galima.

"Kas reikalinga, tai kad Britų Vyriausybė nepalikėtų Maskvos abejonėje jos

Nors Oras Karštas, Bet Kailiniai Yra Reikalingi—

AUGUST 1 SALE!

Daugeliui gali atrodyti juokinga, kada yra vasaros karščiuose siūlomi pirkti kailiniai. Tas tiesa, bet kada pažvelgi į keletą mėnesių pirmyn, pamatysi, kad kailiniai ne vien yra reikalingi, bet ir labai malonūs...

I. J. FOX krautuvės patyrę vedėjai pereiniais metais nupirko didelį kiekį ir visokios rūšies kailių, iš kurių specialistai siūvėjai pasiūvo Hollywood vėlausios mados moteriškus kailinius. Taigi, I. J. FOX krautuvė su pirmą dieną Rugsėjo 1 - August skelbia DIDELĮ KAILINIŲ IŠPARDAVIMĄ. Šiame išpardavime gausite labai platų pasirinkimą ir prieinamomis kainomis.

Kailinius galite įsigyti lengvais išsimokėjimais, pritaikintais Jūsų parankumui. Senus kailinius išmainome į naujus ir už juos duodame gerą nuolaidą ant naujų.

Atėjusios į krautuvę visuomet reikalaukite, kad Jums patarnautų šios krautuvės lietuvis atstovas Bernardas Koraitis. Naudokitės siūloma proga!

I. J. FOX
America's Largest Furrier
411 WASHINGTON STREET
Boston, Mass.

PASTABA: Nepamirškite, kad Augusto 30 dieną, Keistuolio Parke, E. Dedham, Mass. įvyks puiki I. J. FOX kailinių paroda, Bernardo Koraičio vadovybėje.

intencijas Vokietijos atžvilgiu. Jeigu Vokietijos pavojaus visam laikui bus panaikintas, tada Rusijos reikalavimas Baltijos valstybių saugumo sumetimas nustoja galios...

"Didžiosios Britanijos ir Imperijos ateiviai yra svarbu, kad pergalė nebūtų vien rusų pergalė, ir ne tik Amerikos pergalė, bet ypač ir virš visa Britų pergalė ir Britų taika. Pagrindinė Britų taikos sąlyga yra palaikymas jėgų balanso, kuris tėra galimas tik išlaisvintoj Europoj, kurioje mažos valstybės, lygiai kaip ir didelės, naudosis nepriklausomybe".

II. Žydų Spauda

New Yorke leidžiamas vokiečių kalba laikraštis "Aufbau" gegužės 22 dienos numeryje įdėjo pasikalbėjimą su Dr. J. Robinsonu žydų klausimu po karo. Dr. J. Robinsonas tarp kita pasakęs:

"Dargi laimėtas karas neišspręs automatiškai žydų klausimo. Nuo Calais iki Kievo ekonominė pragyvenimo galimybė septyniems ar aštuoniems milijonams žydų yra sunaikinta".

Dabar nesant galimybės, po karo turės būti bandoma žydus, išskyrus gyvenančius Sovietų Rusijoje, vėl įgyvendinti į jų šalių ekonominį gyvenimą. Tam būsią didelį sunkumų ir žydai dargi po karo jausią Hitlerio priešpaudos pasekmes. Kai kur bus tiesiai antisemitinė akcija. Karą laimėjusiems, ypa-

tingai Amerikai, teksią Europą finansuoti. Su skolom galima būsią paveikti prieš žydų diskriminaciją. Panaikinus prieš žydų diskriminaciją, turės būti kontrolės aparatas, kuris pridabotų mažumas liečiančių nuostatų vykdymą. Po karo svarbu būsią žydams ir emigracijos galimybės, tai būsią emigracija mažesniai laipsnyje būtų nukreipta į Šiaurės ir Pietų Ameriką, bet ypatingai Palestiną ir mažai apgyventas šalis, kaip Australiją.

(Bus daugiau)

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBIA MOTINOS SVČ.
Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gallūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Marijona Markonūtė, 4115 Washington St., Roslindale, Tel. Parkway 2352-W.
Izdininkė — Ona Stanulūnė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, pabažnytinėj svetainėj. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

SV. JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Švagzdys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Gilneckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdininkas — Vincas Zaleskas, 613 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 501 E. 5th St., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėj 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Valgomų Daiktų Krautuvės

Pirkti pas biznierių mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiąsi "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas

48 Crescent Avenue
Telephone COLUMbus 6702
29 Savin Hill Avenue
Dorchester, Mass. COL 1981

Perkins Market

P. Baltrušiusas - p. Klinga, Sav.
753 Broadway
Tel. SOU 3120, So. Boston.

NAUJA, DIDELEMIS RAIDĖMIS MALDAKNYGĖ

"MALDŲ ŠALTINIS"



Sutvarkė ir išleido

KUN. PRANCIŠKUS J. JUŠKAITIS

Savo 25-kių Metų Kunigystės Sukaktuvių Proga.

Visuomet yra jauku ir malonu melstis iš geros maldaknygės. Ši maldaknygė tikrai puiki, nes joje yra rinktiniausios ir būtiniausios maldos, kalba sklandi, raidės didelės, nedidelio formato, patraukli. Tinkama kaip vyrams, taip ir moterims.

"MALDŲ ŠALTINIS" didumo — 5 1/4 x 3 3/4 colio. Storio — biski daugiau kaip pusė colio. Odos apdara, auksiniais kraštais, 432 puslapiai.

KAINA TIK \$2.50

Užsakymus siųskite su money orderiu—

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

LIETUVOS VYČIAI SUKILO

Lietuvos Vyčių Seimas jau pat. So. Bostono 17 Algirdo kuopa, kuri ruošia ši 30-ji L. Vyčių seimą, šiuo metu pačiame darbo įkarštyje. Atskiri darbo komitetai įsigilinę į sąlydavinius, kad juos geriau atliktų. Darbas didelis ir sunkus, bet southbostoniečiai Vyčiai energijos turi pakanka-

mai. Ją progą išnaudoti dabar. Pagal atskirų komitetų raportus, galima spręsti, kad šis sukaktuvinis seimas būsiąs vienas iškilmingiausių. Tad, turintieji progą, pasistenkite dalyvauti visur su Vyčiais šio Seimo metu.

Zemiau talpiname Seimo Rengimo Komitetus, kaip seka:

Seimo Rengimo Komiteto Valdyba —

Pirmininkas — Adv. Antanas J. Young, Vice-Pirmininkai — Longinas Švelnis ir F. Grendelytė, Raštininkai — P. Kupraitis ir R. Glineckytė, Išdėdininkai — Al. Kleponis ir P. Žibutytė.

Registracijos Komitetas —

Fel. Grendelytė, Pirm., Anelė Marksaitė, Ona Razvadauskaitė, Kaz. Gaputis, Step. Kontautas ir L. Vareikaitė.

Nakvynės Kambarių Aprūpinimo Komitetas —

Palmyra Antanelytė, Pirm., Viktoras Bukauskas, Aldona Yakavonytė, Julijona Nevronytė, Anelė Pečiulytė, Adomas Barauskas ir Leonora Glineckytė.

Susipažinimo Vakaro Komitetas —

(Pirmadienio vak., rugp. 10 d.)
Pranciška Petreikytė ir Leonora Glineckytė, Pirmininkės, Juzefina Grimaitė, Juozas Brazauskas, Julijona Trinkiūtė ir Kaz. Stukas.

Išvažiavimo Komitetas —

(Antradienio vak., rugp. 11 d.)
Joana Lengviniūtė, Pirm., Marijona Masonytė, ponia Alicija Opanasets, Regina Glineckytė, Ona Čaplikaitė, Adelė Galvanuskaitė, Patricia Žibutytė ir Alena Grigaliūnaitė.

Bankieto Komisija —

(Trečiadienio vak., rugp. 12 d.)
Municipal Svetainėje
Anelė Marksaitė, Pirm., Steponas Kontautas, Ona Razvadauskaitė, Marijona Masonytė, Juozas Petkus, Juozas Savickas, Juzefina Masonytė, Marijona Matuzaitė ir Ona Petrušytė.

Sokių Komisija —

(Ketvirtadienio vak., rugp. 13 d.)
KENMORE VIESBUTYJ.

Steponas Kontautas, Pirm., Povilas Galiūnas, Kaz. Gaputis, Ona Gaputytė, Palmyra Antanelytė, Ona Marcinkaitė, Juozas Brazauskas, Lucy Markūnaitė, Aldona Yakavonytė, Viktoras Bukauskas, ir Steponas Šmitas.

Pietų Aprūpinimo Komitetas —

(Antradienį, treč. ir ketvirt.).
Pranas Razvadauskas, Viktoras Ančiukaitis, Jonas Petkus, Regina Glineckytė, F. Grendelytė, ponia Alena Lydon, ir Emilija Shlažytė.

Kvietimo ir Programos Komitetas —

Longinas Švelnis, Pirm., Petras Dumas, Pranas Razvadauskas, Felicija Grendelytė, Adv. Jonas Grigalius, Antanas Ančiukaitis, Petras Kupraitis ir Jonas Petrauskas.

Publikacijos Komitetas —

Kun. K. Jenkus, Adv. Antanas Young, Jonė Lengviniūtė, Petras Kupraitis, Adomas Barauskas, Steponas Mickevičius, ir Benjaminas Juškevičius.

Fotografijos Komitetas —

Kaz. Stukas.

LANKESI

Ketvirtadienį, liepos 23, lankėsi "Darbininke" LDS pirmininkas kun. J. Švagždys, kun. Pr. M. Juras, Kunigų Vienybės pirmininkas ir LDS Centro vice-pirm., ir kun. Dr. J. Pauliukonis, MIC.

NAUJOSE RANKOSE

Buvusi pp. Vilkų krautuvė, 276 Athens St., So. Bostone perėjo į kitas rankas, būtent atpirko BRONĖ KISKYTĖ. Dabar krautuvė yra kur kas pagerinta, pripirktą daugiau stako. Savininkė sako: — Turiu daug lietuviškų valgomų daiktų. Tai, kas norite ką nors pirkti iš valgomų daiktų pas mus viso gausite ir labai prieinamomis kainomis. Kviečiu visus pas mus — BRONĖ KISKYTĖ.

ZINUTES

Liepos 26 d., Jonas Žinkevičius vedė Mildą Stankaitę, Petras Maio Oną Romikaitę, ir Juozapas Žareika — Oną Ausevičiūtę.

Juozapas Žareika yra aptiekorius, tarnaujas Medicinos skyriuje karo lauke. Dabar gavo leitenanto poaukštį. Jis randasi Houston, Tex. Ten jis apsidė su savo sužadėtine Ona Ausevičiute, kuri dėl jo apleido Bostoną, liepos 23 d.

iLepos 26 d. tapo pakrikštytas sūnus Prano ir Alenos (Rogers) Vitkų vardu Pranas. Kūmai buvo Aleksandra Vitkus ir Marijona Mahoney.

Karo metu labiau vedasi lietuviai su lietuvaiteimis. Iš dešimts vedybų matosi tik dvi mišrios, t. y. tik dvi lietuvaitės už svetimtaučių ištekejusi. Didmiesčiui ne taip jau bloga.

Kaip priza dėjome paduoti "Darbininkui", Bostono lietuvių kareivių vardus, taip ir ištešime: Jonas Zenevičius, Alfrėdas Šiugžda, Bronius Sanda, Alfonsas Jakimavičius, Alfonsas Barkauskas, Juozas Ivaška, Kazimieras Pečiulis, Al. Neviera, Jurgis Neviera, Pranas Kazirskis, Viktoras Galinis ir Martinas Matačiūnas.

(Bus daugiau)

Baigsis laisvalaikio mokslas. Per keturias savaites Jėzaus Nukryžiuoto Seserys mokytojos, iš Cambridge, Mass., uoliai mokė So. Bostono vaikus lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti, gražioje Bigelow mokykloje. Šis vaikų laisvalaikio mokslas baigsis su didele ir įvairia programa minėtos mokyklos salėje, liepos 31 d., 7:30 v. v. Priverstinos įžangos nebus. Visi maži ir dideli kviečiami atsilankyti į lietuvišką vaikų vakarą.

Trečiadienį, 7:30 v. v., bus laikomos Trečinių pamaldos ir susirinkimas.

Vakarinei vaikų mokyklai palaikyti aukavo šios gerbiamos draugijos: Amžinojo Rožančiaus draugija — \$10.00, švento Jono Ev. draugija — \$25.00, ir Vyčių kuopa — \$25.00.

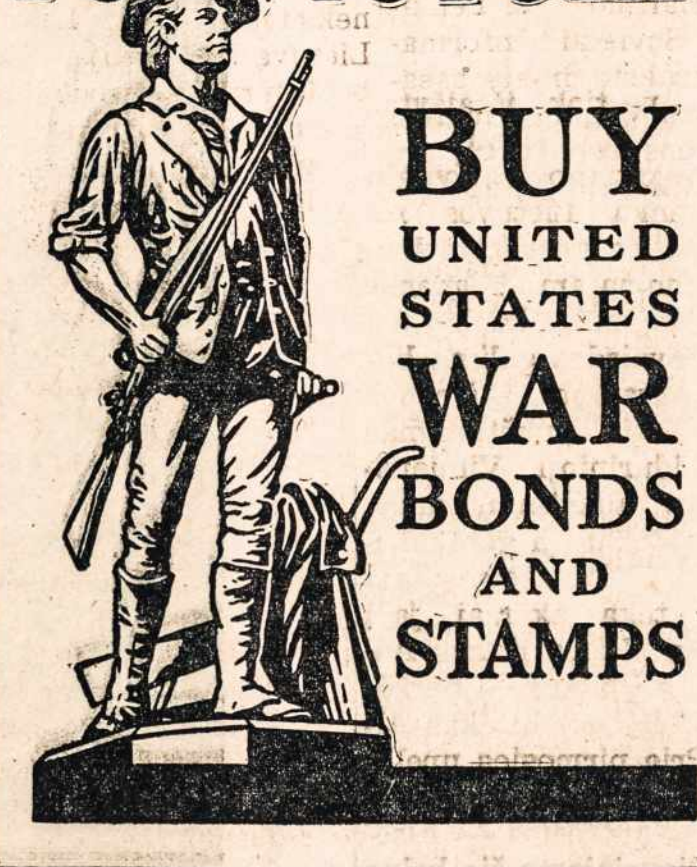
Sesėlės mokytojos, vietiniai kunigai ir parapijiečiai visi yra labai dėkingi visiems, kurie padeda užlaikyti šią taip svarbią lietuvių įstaigą.

Šv. Petro parapijos sviedinio (baseball) ratelis baigia sezoną. Žaidė su apylinkės airių parapijų rateliais 17 žaidimų. Laimėjo 5. Tris turėjo lygiomis, 9 pralaimėjo. Dar žais, liepos 29 d., Columbia parke, su Šv. Petro rateliu, iš Dorchesterio. Paskutinį žaidimą laikys su Readville rateliu, už savaitės, rugp. 3 d.

Mūsų parapijos ratelis buvo gana stiprus. Didžiumą žaidimų baigėsi vienu ar dviem punktais. Visi žaidikai, metikai, mokytojas, ir dvasios vadās — visi yra verti daug pagarbos už gražų šios vasaros pasirodymą.

Dideli Poreijunkulės atleidai, nuo pietų rugp. 1 d., iki vidurnakties rugp. 2 d., gaunami Šv. Petro parapijos bažnyčioje. Žmogus, priėjęs išpažinties, priėmęs Šv. Komuniją, kiek kartų atlaikęs Pranciškonų bažnyčią arba bažnyčią, kurioje yra kaštoniška įsteigti tretininkai, joje pasimels už mirusius ir po pietų įsteigiamas šventas, apturės visuotinius atleidus mirusiems.

FOR VICTORY



BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

Šv. Petro parapijos bažnyčioje, pamaldos bus laikomos ir pamokslas sakomas rugp. 1 d., 7:30 val. vak.

Keli lietuviai studentai taria si su Leit. F. T. Donahue įstoti į Naval Air Cadets. Šis leitenantas pageidauja sudaryti lietuvių vienatę. Kas iš lietuvių norėtų daugiau apie tai sužinoti, kreipkitės prie jo, 150 Causeway St., Boston.

Penktadienį, liepos 31 d. įvyks šv. mišios už a. a. Adolfo Visockio vėlę Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje 7 val. rytą, vietoj 8 val., kaip buvo ankščiau skelbta. Toji permaina padaryta dėl svarbių priežasčių.

H. A. PLEKAVIČIUS AUKOJO \$6.00

H. A. Plekavičius iš Cambridge, Mass. LDS 8-tos kp. ilgametis narys, nuosirdus įvairiose katalikiškose organizacijose darbuotojas, o ypač stambus "Darbininko" rėmėjas, šią savaitę prisituntė "Darbininko" spaustuvei paremti \$6.00.

Pp. H. A. Plekavičiai yra mūsų naujos Intertijos "kūmai", taigi jiems rūpi, kad jų "krikšto duktė" ir ateityje būtų aktyvi.

P-nas Plekavičius per daugelį metų vadovavęs mūsų piknikams ir baliams. Dėkojame pp. Plekavičiams už nuosirdumą ir paramą.

Ona Šarkaitė Aukojo \$5.00

P-lė ONA ŠARKAITĖ iš Dayton Beach, Florida šį pirmadienį užsiprenumeravo "Darbininką" ir Intertijos fondui aukėjo \$5.00. Nuosirdžiai dėkojame už auką.

Sugrįžo...

Pereitą savaitę, ponia Paulina Slaziene, gyv. 8th St., South Boston ir jos sesutė, gyv. Peabody, Mass. buvo nuvykusios aplankyti savo giminių Youngstown, Ohio, Laimingai sugrįžusios apskatinėja, kad ten darbai eina visu smarkumu. Gasolinio trūkumas ten nejauciamas, tik padangų ir ten negalima pirkti. Šiaip gyvenimas nesiskiria nuo Bostono. Tik ten moterys naktnių šifų nedirba. Tuos darbus dirba juodukai. Vyrai dirba per tris atmainas. Namai esą pastatyti erdviai, bet senoviško stiliaus. Sugrįžusios džiaugiasi, kad visur gerai, o namie geriausia.

Rap. Pp. A. ir M. Sinkevičiai išau-

gino tris sūnus ir tris dukteris. Graži šeima. Visi sveiki, visi auga ir jau padeda tėveliams. Vyriausioji duktė jau ištekojo šiais metais, taigi dar pp. Sinkevičiams palieka trejetas su jais.

Reikia pažymėti, kad ponai Sinkevičiai yra LDS 1-mos kp. nariai ir nuosirdūs "Darbininko" rėmėjai. Rap.

Juozas Šarkis Dėkoja Už "Maldų Šaltinį"

JUOZAPAS ŠARKIS iš Berkeley, Mass. "Darbininko" administracijai rašo: "Labai dėkui už prisiųstą man kun. Pr. Juškačio išleistą didelėmis raidėmis "Maldų Šaltinį". Iš tikrųjų, tai tikrai puiki maldaknygė iš kurios galima melstis be akinių ir nelabai primatančiam žmogui. Taigi, aš reiškiu kun. Pr. Juškačiui nuosirdžiausią ačiū. Patarčiau šią maldaknygę įsigyti kiekvienam.

Kadangi "Darbininkas" spausdina katalikiškas knygas ir skleidžia žmonėms Kristaus paliktąjį mokslą, todėl aš pasižadau kiekvienais metais "Darbininko" spaustuves palaikymui paaugti tiek, kiek išgalėsiu".

P-nas J. Šarkis pereitą savaitę aukėjo "Darbininko" labui \$5.00. Nuosirdžiai dėkojame.

LANKESI

Pirmadienį "Darbininke" lankėsi Pranas Šarka iš Cambridge, Mass. Atsilankymo proga jis savo tėveliams atnaujino dviem metams "Darbininką". P-nai Šarka iš Cambridge išsielia gyvenimą į Waterbury, Ct. Jie yra ilgamečiai LDS nariai ir "Darbininko" rėmėjai.

LIEPOS AIDU, PIRMO KUOPIMO

MEDUS

(100% PURE HONEY)

Maistui Gamtos
Vaistams Saldumynas
Sveikatai Sveikatai

KONČIAUS BITININKYSTĖ
57 Battery St., No. Abington, Mass.

Sintas doleris dovana, kuris įrodys, jog šis medus nėra tikras bitių medus.

MEDAUS KAINA —

Kvorta, stiklinė 85c.
5 svarai \$1.25
Galonas, 12 svarų \$3.00
Persiuntimą mes patys apmokame. Siunčiame irgi C.O.D.
Končiaus Bitininkystė
57 Battery St.,
No. Abington, Mass.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

MOTERIS PAGALBININKA
LIETUVIŲ GRABORIUS IR
BALSAMUOTOJAS
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta:
538 Dorchester Ave.,
Tel. COLUMBIA 2537

CASPER FUNERAL HOME

187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermentis dykai
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS FUNERAL HOME

564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas diena ir naktį
Koplyčia šermentis dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
Tel. SOU Boston 2609

PICKWICK ALE

LIGHT ALE

PARODYK I KRANĄ NORINT
gauti ALE

kuris yra
ALE

BREWED BY WATKINS & CO., INC.
Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

Vilniaus Krašto Vietovės

• Geografas A. Bendorius dienraštyje "Į Laisvę" aprašinėja tas Vilniaus krašto vietas, kurios priskirtos prie "Gen. Bezirk Litauen". Autorius savo apžvilgą vadina: — "Kalnų, pilių ir dainų šalis".

1930 m. gale, būdamas Vilniaus Vadavimo Sąjungos neva veikėjas, patekau į tuomet lenkų okupuotąjį Rytų Lietuvos kraštą. Vilniečių žiūmaro, Bielnio ir kitų vadovaujamais, turėjau progą pažinti įvairias ir tolimas vietas to krašto vietas. Norėjau tikrai patyrinėti tautinius to krašto santykius, pažinti jo etnografinę ir geografinę būklę ir kt. Norėjau įsitikinti savo akimis, kartais suabejodamas rašytąja statistika ir žmonių tvirtinimais. Ir tikrai aš ten radau daug ką naujo ir malonaus. Ir labai toli į rytus ir pietryčius nuo Vilniaus aš radau daugelį lietuviškų kaimų. Beveik kiekviename kaime tuomet dar buvo šv. Kazimiero draugijos skyrius, skaitykla, vaikų darželis arba mokykla. Vėliau šios kultūrinės įstaigos buvo uždarytos. Tokių vietų Rytų Lietuvoje buvo daug. Jau tuomet visi gyventojai gravitavo į Lietuvą.

Naujoji sritis apima maždaug 4,000 kvadr. km. plotą, kuriame gyvena apie 200,000 gyventojų. Tuo būdu teritorija padidėjo dviem vidutinėms apskritim ir siena gerokai pasistūmė į rytus. Į šiaurę nuo Pastovių ji pasiekia 1920 m. sutartį sieną. Toliau į pietus ji eina buv. Ašmenos apskrities ribomis. Kartu su tų naujųjų sričių lietuviams gavome ir nemažą dalį gudų, kurių daugumas, tiesą sakant, yra sugudę lietuviai. Etnografinę tų sričių lietuviškumą rodo ir vietų vardai ir gyventojų pavardės ir jų papročiai. Tad pažiūrėkime iš arčiau, kaip atrodo priskirtasis kraštas.



Egipto kautynėse sučiupta nacių vėliava bus atsiųsta į Jung. Valstybes ir išleidiama "auktioned" ir tie pinigai paskirti Armijos fondui.

Žemės Paviršius

Žemės paviršiaus atžvilgiu šis kraštas mažiau įvairus, ne tiek išraižytas daubų ir gilių slėnių. Užtat aukštumo atžvilgiu jam tenka Lietuvos rekordas. Ta garbė priklauso žinomajam Ašmenos aukštumynui, kuris dėl savo išvaizdos galima būtų pavadinti Ašmenos balnu. Šis aukštumynas yra vidurinioji Vilniaus-Minsko aukštumų dalis. Ties viduriu ji gerokai įdubusi. Ta žemesniąja vieta teka skersai ją į šiaurės Neries įtakas Ašmena, o į pietus — Beržūnos (Berezos) intakas Alsia. Prie pirmosios upelės įsikūrė Ašmenos miestas, o prie antrosios — Alšėnai. Šiauriniame šio balno gale yra dvi aukščiausios vietos: Debesų (310 m.) ir Medininkų (295 m.) kalnai. Pietiniame gale taip pat iškilusios dvi viršūnės: Krėvos (320 m.) ir Čiupiško (311 m.) kalnai. Tai lietuviškas "Pamiras". Šis visas Ašmenos aukštumynas (balnas) yra ne paskutiniojo, bet priešpaskutinio ledynlaikio padaras. Taigi, jis savo amžiumi senesnis už kitas mūsų krašto aukštumas. Išorinės gamtos jėgos jo paviršių daugiau aplygino. Dėl to čia nerandame nei gilių duburių, nei stačių skardžių, nei smailesnių viršukalnių. Už tat paviršuje daugybė išplautų akmenų. Šiauriniu Ašmenos balno pakraščiu nutiestas Vilniaus - Minsko geležinkelis. Iš pietų pusės jį juosia Lydos - Minsko geležinkelis, o vakariniu pakraščiu eina Vilniaus - Lydos geležinkelis. Žodžiu, šis Lietuvos stogas iš visų pusių apkaustytas trikampio formos geležinkelio tinklu.

Išilgai jį driekiasi labai senas Vilniaus - Ašmenos Krėvos kelias. Anapus Ašmenos balno (į pietryčius) telkšo didelės Beržūnos balos. Tik už šių balų Minsko linkme prasi-



Šiandien Prancūzijos gyvenimas labai prislėgtas. Štai vaizdas parodo tūlą Marseilles mieste, seniau labai gyvą ir linksma užėigą, šiandien, pusiau tuščią ir tik keletu kostumerių esančią. Štai ką reiškia, kada tauta neša pavergimo jungą.

deda tikrų gudų gyvenamoji erdvė. Tuo būdu minėtosios Beržūnos pelkės sudaro natūralinę sieną tarp lietuviškojo Ašmenos aukštumyno ir gudiškųjų Minsko srities aukštumų. Iš kitų aukštumų paminėtinos Kamajų apylinkės (į šiaurę nuo Naručio krašto aukštumas). Išorinės gamtos jėgos jo paviršių daugiau aplygino. Dėl to čia nerandame nei gilių duburių, nei stačių skardžių, nei smailesnių viršukalnių. Už tat paviršuje daugybė išplautų akmenų. Šiauriniu Ašmenos balno pakraščiu nutiestas Vilniaus - Minsko geležinkelis. Iš pietų pusės jį juosia Lydos - Minsko geležinkelis, o vakariniu pakraščiu eina Vilniaus - Lydos geležinkelis. Žodžiu, šis Lietuvos stogas iš visų pusių apkaustytas trikampio formos geležinkelio tinklu.

Išilgai jį driekiasi labai senas Vilniaus - Ašmenos Krėvos kelias. Anapus Ašmenos balno (į pietryčius) telkšo didelės Beržūnos balos. Tik už šių balų Minsko linkme prasi-

Vandenys

Priskirtoji sritis, palyginus su mūsų didžiausiais Aukštaičių ežerynais, neturtinga ežerų — ta gražiąja žemės puošmena. Sakysime, jau minėtame Ašmenos aukštumyne nėra nė vieno ežero. Užtat jį randame geroką spiečių šiaurinėje dalyje — Švenčionių ir Svyrių apskrityse.

Pirmą vietą užima ilgasis Svyris, kurios šiauriniame krante susikūręs Svyrių miestelis, dabartinė apskrities sostinė. Tai didelis, ilgas (14 km.) šiauriniu siauresniu (1 km.) ir pietiniu platesniu (2 km.) galu, ežeras, savo forma panašus į agurką arba spragilo buožę. Jo krantai tiesūs ir lygūs ir tuo būdu primena iš šonų suplotą Dusios ežerą. Svyris atsirado buvusio ledyno pakraštyje. Mat, tirpstant ledynui, kuris vieto-

mis patekdavo pro plyšius po ledo pakraščio apacia ir čia išgraužė didžiulius lovių. Kitur garmėdamas vanduo išgrauždavo pailgas daubas šalia ledyno. Žodžiu, viename tokiaime tekėjusio vandens išgraužtame lovyje šiandien tyliuoja Svyris. Ta pačia linkme išgraužtame gretiname lovyje, tik nuo Svyrio į žiemvakarius, yra Saročios ežeras. Tai ne vienas, bet net devyni, į vieną grandinę sukibę, ežerėliai. Matyt, čia lovis išgraužtas ne toks gilus ir platus, dėl to seklesnėse vietose ežeras nutrūksta. Iš Svyrio Stračios upeliu galime patekti į Saročios ežerą. Šie abudu ežerai, o ypačiai Svyris, savo išvaizda neturi Lietuvoje sau konkurentų. Dar pažymėtinas kiek tolimesnis Svyrio kaimynas Švokštis su Švokšteliu. Jis panašus į storą, smailią viršūnę, kiaušini. "Jūra"-Narutis į priskirtąjį plotą neįeina, nes buvo ne švenčionių, o Pastovių apskrities ribose. Tačiau jis bus gerai matomas nuo jų vakarinių aukštumų.

Iš upių pažymėtina dalis Neries su savo didžiąja Mykoliškio alkūne ir keiliais intakais, iš kurių svarbiausioji (104 km. ilgumo) Ašmena, visa ieinanti priskirtą plotą. Rytine Ašmenos pašone traukiasi dideli miškai, kurie pietiniu galu atsiremia į Salu miestelį, o šiauriniu pasiekia Mykoliškį. Išilgai juos apie 40 km. Tai — šalia Rūdininkų ir Švenčionių — Labanoro miškų, iš didžiausių mūsų miškų masyvu. Šiame jau miškų nedaugėjausia. Ypač maža miškų Ašmenos aukštumyne.

Gyventojai

Apie gyventojų tautybę, suprantama, tikrąja prasme, negali būti jokių abejonių: 90% yra lietuviai arba lietuviškos kilmės. Tačiau netgi paėmus kad ir tik kalbą, šiaurinėje ir pietinėje dalyse randame didelių plotus kalbančių tik lietuviškai. Kad šis mano teigimas nebūtų panašus į fantaziją, leidžiū prabilti patiems faktams.

Štai paimu naujausius statistinius duomenis, 1940 m., kurie parodo tikrąjį lietuviškumą Adučiškio ir Tverėčiaus valsčiuose. Kaimai su 100% kalbančių lietuviškai: Devainiai, Trakeliai, Šaulėniskė, Vosiūnai, Jakeliai, Švilionys, Lazdiniai, Potiskė, Linkonys, Galatiučiai, Antanai, Motiškė, Medinos, Margiai, Liakiškė, Pupienai, Būgneliai, Grigališkė, Radiškė, Miežionys, Pivoriai, Kukučiai, Navikai, Piemenys, Kaubriškė, Dyšana ir kt. Su 75-95% lietuviškai kalbančių: Rymaldiškė, Bučėnai, Kackonys, Svirčiai, Gailiūšiai, Bučėliai, Ramaniūnai, Tračiūnai, Giedinai ir kt. Šiuose valsčiuose yra tik 1 kaimas, kurio daugumas nemoka lietuviškai. Čia buvo įsteigta ir, prieš lenkams uždarant, gerai veikė 21 šv. Kazimiero draugijos skyrius, 6 privatinės lietuvių mokyklos, keli "Kultūros" draugijos, "Ryto" draugijos skvriai, 1 kooperatyvas, kelios skaityklos ir ūkio rateliai. Nebuvo kaimo, kuriame nebūtų buvę susipratusių, pažangių ir gerokai išsilavinusių vietos visuomenės veikėjų. Vietos stoka neleidžia paskelbti visiškai panašių duomenų apie netinčias dalies gyventojų lietuviškumą ir išvardinti šimtus veikėjų, kurių vardus ir adresus turiu prieš save ant stalo.

Žymesnės vietovės

Visos priskirtoje srityje žymiausias gyvenamos vietovės yra Ašmenos aukštumyne. Tai Ašmena, Alšėnai ir Krėva. Ašmena didesnė gyventojų skaičiumi už kitas vietoves, tačiau šiuo laiku teturi vos porą-trejetą tūkstančių gyventojų. Ji nuo seno garsi savo turgais, į kuriuos per metus suvažiuodavo iš tolimesnių vietų per 100,000 vežimų. Vienam turgui vidutiniškai išeidavo 2,000 vežimų. Ypačiai plačiai žinomi Ašmenoje arklių turgai. Sakoma, kad ašmeniškiai užaugina geriausius Rytų Lietuvoje arklius. Mieste puošni dvi-bokštė bažnyčia, hidroelektrinė ir

keletas naujų pastatų. Ašmenos apylinkėse yra įvykę istorinių kautynių, o ji pati buvo kunigaikščių sostinė su pilimi ir rūmais. 1432. XII. 8 d. čia įvyko kautynės tarp Švitrigailos ir Žigimanto I kariuomenių; jas laimėjo Žigimantas I. Miesto herbe yra jautis, svarstyklės ir skydas.

Alšėnai už 18 km. į pietus nuo Ašmenos. Šiuo metu apskuręs miestelis, tačiau senovėje plačiai garsėjo kaip kunigaikštystės sostinė su dviem pilim. Senoji pilis buvo pastatyta 2 km. už miestelio, dabartinio piliakalnio vietoje. Piliakalnis dar neseniai buvo apaugęs mišku, bet dabar jau ariama žemė. Čia randama buvusios pilies pamatai ir visokių senienų. Išmirus XVI amžiuje kunigaikščių giminėi (paskutinis Alšėnų kunigaikštis buvo Vilniaus vyskupas Paulius), ši vietovė atiteko Saniegai. Jiems valdant, Alšėnai iš naujo suklestėjo Sapiegos pasistatydino netoli miestelio puikius 3-jų aukštų rūmus — pilį su keturiais bokštais ir viduryje esančiu kiemu. Ši pilis dar buvo apysveikė prieš 100 metų.

Krėva (arba Krėvė) yra už 29 km. nuo Ašmenos ir rytus. Tai irgi skurdus miesteliukas. Tačiau tais laikais, kai jis vaidino Lietuvos gyvenime svarbų vaidmenį, buvo plačiai garsus savo didinga pilim. Krėvos pilies griuvėsiai ligi šiandien yra vieni didingiausių istorinės Lietuvos liūdinių. Labai būdingas reiškinys: kol Alšėnai, Krėva, Medinin-



Naciai Neleidžia Lietuviams Grįžti į Lietuvą

• Jau buvome rašę, kad Vokietijos valdžia rengiasi grąžinti Lietuvon vokiečius, kurie išvažiavo Vokietijon bolševikų okupacijos metu. Taip pat buvome patyrę, kad lietuviai, išvykę Vokietijon su vokiečiais, nebūsią atgal leidžiami.

Dar neturime žinių, ar masinis vokiečių grąžinimas jau prasidėjo. Bet esame konkrečiai patyrę, kad lietuviai tikrai neleidžiami. Mums yra žinomi du atsitikimai, kad į dviejų lietuvių prašymus leisti grįžti Lietuvon vokiečių generalinis komisariatas Lietuvoje davė neigiamą atsakymą. Šie lietuviai ūkininkai, kurių motina buvo vokiečių kilmės, gelbėdamiesi nuo bolševikų teroro (jų šalimais esantieji ūkiai buvo numatyta paversti kolchozais, o kolchozninkai jau buvo atvažiuavę iš Sovietų Rusijos), išvyko 1941 m. žiemą Vokietijon kartu su vokiečių repatriantais. Bet kadangi nei jie, nei jų žmonos nemokėjo vokiškai, tai, trumpai juos palaikius Lodzėje, jie buvo išsiųsti Vokietijos gilumon, kur bernauja vokiškuose dvaruose. Panašios kategorijos lietuviai gavo specialinius pažymėjimus su raide "A" (Altreich). Dabar vokiečių komisariatas Kaune kategoriškai atsakė, kad "A" kategorijos repatriantai Lietuvon grąžinami nebus. Matomai, jie pirmą turi būti suvokietinti!

kai, Trakai buvo Lietuvos, tol jie klestėjo ir plačiai garsėjo, bet kai tik liko vieni — tuojau pradėjo nykti ir mirdėti. Dabar vėl prasijungė prie savo tikrojo kamieno, gaus impulsą suklestėti.

Šalia šių istorinių vietovių, kurios mūsų krašto turizmui vaidins didelį vaidmenį, reikia dar paminėti žymų kelių mazgą Smurgainius, kurie kadaise garsėjo meškų dresavimo "akademija".



Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.
Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington, Mass. Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R